

IŠLAISVINO TRIS JUGOSLAVIJOS UOSTUS

ADRIATIKOS PAKRAŠČIUOSE BRITAI
UŽĖMĖ SPLIT, METKOVIC, RAGUZAVokiečių marš. Alb. Kesselring sužeistas
šiaurės Italijoje, patyrė šveicarai

LONDONAS, lapkr. 2 d. — ŠVEICARIJOS PASIENIS. Iškeltos britų karo jėgos ir partizanai okupavo ištisą šimtą mylių Jugoslavijos pakraščiuose, šiandien paskelbė vokiečių kariuomenės štabas. Adriatikos pakraščiuose buvę vokiečių kareiviai pasitraukė į kalnus, į anksčiau paruoštas pozicijas.

Britų armija dabar kontroliuoja Split (Spalato), Metkovic ir Dubrovnik (Ragusa) uostus, skelbia patys vokiečiai. Sąjungininkai prieš porą savaičių iškėlė savo kareivius, bet iki šio meto dar nepadarė jokio pranešimo.

Vokiečių štabas taip pat paskelbė, kad Vardaro slėnyje bulgarų armija kovoja prieš vokiečius. Bulgariai kelias atvejais puolė vokiečius, bet jie smarkiai nukentėjo ir buvo atmušti.

"Maršalo" Tito kontroliuojamas radijas skelbia, jog netrukus bus sudaryta "nacionalinė Jugoslavijos valdžia". Tito sakosi, kad šiuo reikalu jam pavyko susitarti su Dr. Subašić, kuris yra karaliaus Petro skirtos valdžios premjeras. Manoma, kad pasitarimai buvo vedami Belgrade.

J. A. V. KARO JĖGOS PUOLA JAPONUS
CARIGARA UOSTO SRITYJESėkmadienį graikų valdžia nacionalizuos
visus bankus infliacijai sulaikyti

LEYTE, lapkr. 2 d. — J.A. Valstybių karo jėgos jau puola japonus Carigara uosto srityje, šiandien paskelbė gen. MacArthur štabas.

Į Carigarą sritį susigrudė labai daug japonų, šiame uoste jie tikėjosi rasti laivus, kurie nuvežtų juos į Luzon salą.

Pryšakiniai J.V. kariuomenės daliniai jau įsiveržė į patį miestą, o kiti batalionai apsupo jį ir pasistūmė pirmyn dvi mylias.

ARTEJA PRIE ORMOC
UOSTO

Kiti amerikiečių daliniai artėja prie Ormoc uosto, kur japonai bandė iškelti kareivių Leytės saloje.

Per salos kalnus persirėję Amerikos kareiviai jau leidžiasi žemyn, dabar jiems lengviau naikinti priešo pozicijas.

Amerikos aviacija ir karo laivai kontroliuoja aplinkinius vandenius. Vargu priešas galės išgelbėti bent dalį Leytės saloje apsuptų kareivių.

Sužeidė kelis Amerikos laivus

PEARL HARBOR, lapkr. 2 d. — Keli trečio ir septinto Amerikos laivynų laivai sužeisti Filipinų vandenų kovų metu, vakar vakare paskelbė adm. Nimitz.

Jis atsisakė duoti sužeistų laivų vardus, nes priešas gal-

ėtų pasinaudoti informacijomis. Japonai galėtų spręsti apie Amerikos laivyno pajėgumą, jeigu būtų paskelbta kuriems laivams ir kokias žaizdas padarė kovų metu.

Tvirtinama, kad vokiečių karo vado automobilį ties Bologna miestu apšaudė sąjungininkų lakunai. Marš. Kesselring apžiūrėjo frontą, o kai jis buvo užpultas, tai jo automobilis apsisvertė. Bologna apylinkėse ir dabar tebeina labai smarkios kovos.

ROMA, Italija, lapkr. 2 d. — Aštuntoji britų armija persikėlė per Ronco upę ir pasiekė Forlì aerodromą, šiandien paskelbė sąjungininkų štabas. Forlì skaitosis svarbiu strateginiu punktu, nes ten subėga trys keliai.

Vokiečiai sutraukė nepaprastai daug šarvuotųjų, jie bandė atmušti sąjungininkus nuo Bologna, bet visi vokiečių puolimai buvo atmušti, priešui padaryti nepaprastai dideli nuostoliai.

Graikai nacionalizuos bankus

ATĖNAI, Graikija, lapkr. 2 d.

— Graikų valdžia šį sekmadienį yra pasiryžusi nacionalizuoti visus didesnius Graikijos bankus, kad galėtų sulaikyti infliaciją.

Paskutinėmis dienomis drachma visiškai nukrito, be valdžios įsikišimo bankai nepajėgė jos stabilizuoti.

Manoma, kad drachmą stabilizuos britų sterlingais, o ne aukso.

Rusai artėja prie Budapešto

ATĖNAI, Graikija, lapkr. 2 d. — Sovietų valdžia neįsileidžia Amerikos ir britų laikraštinių ir okupuotas rytų Europos teritorijas ir Balkanus.

Amerikos lakunai vykusiai bombardavo vokiečių karo centrus Balkanuose ir J.V. valdžia davė rusams daug karo medžiagos, todėl amerikiečiai reikalauja įsileisti laikraštinius ir minėtus sritis.

Patirta, kad šiuo reikalu Maskvoje jau vedami pasitarimai.

ATĖNAI, Graikija, lapkr. 2 d. — Sovietų valdžia neįsileidžia Amerikos ir britų laikraštinių ir okupuotas rytų Europos teritorijas ir Balkanus.

Amerikos lakunai vykusiai bombardavo vokiečių karo centrus Balkanuose ir J.V. valdžia davė rusams daug karo medžiagos, todėl amerikiečiai reikalauja įsileisti laikraštinius ir minėtus sritis.

Patirta, kad šiuo reikalu Maskvoje jau vedami pasitarimai.

Rusai jau vakar okupavo Lajosmizse miestelį, kuris randasi 83 mylių atstumoje nuo ven-

Šis b-24 lėktuvas sužeistas Vokietijoje, Quakenbruk mieste, kai nuskrido bombarduoti ten buvusių nacių karo centrų.

Vokiečiai atkakliai
ginasi Italijoje

ROMA, Italija, lapkr. 2 d. — Vokiečiams įsakyta ginti visas dabartines pozicijas Italijoje, nekreipiant jokio dėmesio į nuostolius, pareiškė gen. Alexander, dabartinis sąjungininkų vadas šiame fronte.

Vokiečių nuostoliai labai dideli, vien tik užmuštų skaičius siekia 34,000, bet jie ginasi.

Alexander mano, jog karas užsitęs iki ateinančių metų galio.

Draudžia bendrauti
su vokiečiais

PARYŽIUS, lapkr. 2 d. — Gen. Eisenhower išleido patvarkymus, kurie draudžia Amerikos kareiviams bendrauti su Vokietijos civiliniais gyventojais.

Civilinių tarpe yra daug vokiečių šnipų, kurie bando išgauti kariškų informacijų. Karo vadovybė taip griežtai liepė šių patvarkymų laikytis, jog dabar pasakojama, kad už pasikalbėjimą su vokiečių kareivis baudžiamas 65 doleriais.

Vokietijon įžengusiems kareiviams uždrausta vokiečių klausti kelio, pirkti alų arba ieškoti vokiškų moterų draugystės.

— Iš vienos nepažįstamos radijo stoties vakar kalbėjo "gen. Beck", kuris nusižudė po pasikėlimo prieš Hitlerį, sakė švedai. Jis kalbėjo prieš nacius.

— Buvęs vengrų armijos štabo viršininkas paimtas sovietų nelaisvėn.

Maskva bijo laikraštinių

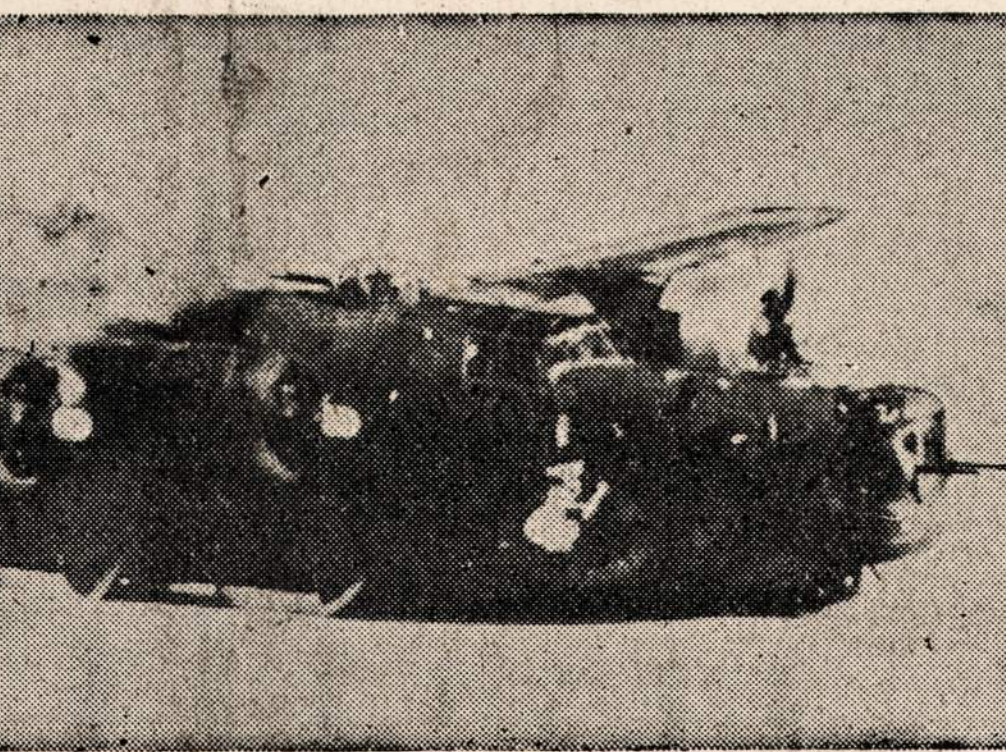
ATĖNAI, Graikija, lapkr. 2 d. — Sovietų valdžia neįsileidžia Amerikos ir britų laikraštinių ir okupuotas rytų Europos teritorijas ir Balkanus.

Amerikos lakunai vykusiai bombardavo vokiečių karo centrus Balkanuose ir J.V. valdžia davė rusams daug karo medžiagos, todėl amerikiečiai reikalauja įsileisti laikraštinius ir minėtus sritis.

Patirta, kad šiuo reikalu Maskvoje jau vedami pasitarimai.

Rusai jau vakar okupavo Lajosmizse miestelį, kuris randasi 83 mylių atstumoje nuo ven-

SUŽEISTAS MŪŠYJE

Šis b-24 lėktuvas sužeistas Vokietijoje, Quakenbruk mieste, kai nuskrido bombarduoti ten buvusių nacių karo centrų.

PAĖMĖ NELAISVĖN NACIŲ GENEROLĄ
IR 10,600 VOKIEČIŲ KAREIVIŲNaciai iškelia baltą vėliavą, o vėliau
apšaudo artėjančius kareivius

LONDONAS, lapkr. 2 d. — tos žinios yra melagingos, jis Antverpeno fronte britai su nieko nenužudė.

Dr. Pitiot tvirtina, kad jis buvo Prancūzų Vidaus Jėgų kapitonas ir žudė vokiečius.

Vokiečių radijo komentatorius Sartorius prisipažino, kad naciai pralaimėjo Antverpeno mūši.

Waicheren saloje vokiečiai labai atkakliai priešinosi, bet buvo priversti pasiduoti, negalėjo atsispirti prieš sąjungininkų artileriją ir aviaciją.

NACIAI PRIEŠINASI
FLUSHING FORTĖ

Korespondentai iš fronto praneša, kad vokiečių smogikai atkakliai priešinosi Knoche tvirtovėje, šalia Flushingo.

Keliais atvejais naciai iškėlė baltą vėliavą, o kai britų kareiviai pradėjo artėti, tai naciai ir juos kulkosvaizdžiais šaudė.

Nelaisvėn pateko gen. Eberding, kuris komandavo 64-tą vokiečių diviziją. Britų tankai su sivilintuvais artėja prie pasilikusių tvirtovių ir sivilina nacius.

GEN. PATTON UŽĖMĖ
LETICOURT

Pietų fronto ruože trečioji armija pasistūmė pirmyn ir okupavo Leticourt ir Abaucourt miestelius, paskelbė štabas. Šie prancūzų miesteliai randasi 26 mylių atstumoje nuo Nancy.

Septintoji Amerikos armija okupavo Burville, Hablainville ir Azerailles kaimus.

Rambervillers miestelio srityje amerikiečiai pataisė savo pozicijas, priešas privalejo pasitraukti iš kelių aukštumų.

Suėmė pagarsėjusį
Paryžiaus daktarą

PARYŽIUS, lapkr. 2 d. — Paryžiaus policija šiandien areštavo Dr. Marcel Pitiot, kurio vokiečių policija labai atidžiai ieškojo.

Naciai skelbė, kad jis nužudė 60 moterų ir vyrų, o jų laivonus sumetęs į Seną. Pitiot pareiškė, kad vokiečių paskelb-

Amerikos lakunai
nepuolė Tokijo

WASHINGTON, D. C., lapkr. 2 d. — Karo departamentas šiandien paskelbė, kad Amerikos aviacija vakar nebombardavo Tokijo.

Japonų radijas šiandien pranešė, kad Tokijo sritin buvo atskridę tikrai žvalgybos lėktuvai.

Mikado valdžia aiškina, kad amerikiečiai gali įsiveržti į Japoniją, todėl pataria visiems mokintis gintis.

Lėktuvais naikina
salų vabzdžius

SALA PACIFIKE, lapkr. 2 d. — Laivyno departamentas praneša, kad viena Pacifiko sala aplaistyta specialiu skiediniu vabzdžiams naikinti. Paruoštas cheminis skiedinys užmuša kiekvieną gyvį, kurį jis tikrai paliečia.

Prie torpedinio lėktuvo sparnų pritaisė vamzdelius, kuriais leidžiami nuodai visiems vabzdžiams.

Prancūzai teis maršalą Petainą

PARYŽIUS, lapkr. 2 d. — Marš. Petain ir visa Vichy valdžia bus teisiamas už akių. Lai-kinoji gen. de Gaulle valdžia sudarė specialų teismą, kuris privaleis spręsti nusikaltimus už bendradarbiavimą su naciais.

Teismą sudarys penki patyrę teisėjai ir 24 prisiekusieji teisėjai.

Vyrauja įsitikinimas, jog Petainas ir kiti valdžios nariai bus nuteisti mirti. Visi kaltinami išdavyste.

— Gen. MacArthur paskyrė Filipinų pulk. Kangleon Leyte ir Samar salų karo komandan-

PABALČIO GYVENTOJUS VOKIEČIAI
DAR TEBELAIKO KALĖJIMUOSEVokietijon pabėgusiems lietuviams liepta
registruotis nacių nurodytose vietose

NEW YORK, N. Y., lapkr. 2 d. (LAIC) — Spalių trečią dieną vokiečių žinių agentūra DNB paskelbė valdžios įsakymą, kuris liepia visiems lietuvių ir estų kariškų dalinių nariams pranešti savo adresus Berlyne veikiančiai vokiečių įstaigai. Kariškiai privalo nurodyti dabartinę savo vietą ir adresą. Šis patvarkymas paliečia smogikus, policijos dalinius ir kitokias organizacijas.

Per tris okupacijos metus vokiečiai be pertraukos naikino kiekvieną kovos dėl nepriklausomybės pasireikimą. Aktyvesni elementai buvo suimami, tremiami ir žudomi. Pažangesnėji ukinkai mėtomi iš ukių, o tuksčiai išvežti į Vokietiją prievartos darbams. Panašiai ten šiandien elgiasi ir sovietai. Rusams kraštą užėmus, prasidėjo masinis deportavimas. Skirtumas tik tai kryptyje; vokiečiai vežė į vakarus, o rusai į rytus.

ESTAI LAIKOMI VOKIEČIŲ
KALĖJIMUOSE

Kaip toli vokiško imperializmo apakimas buvo nuėjęs, rodo šios dvi žinutės. Spalių 9 dienos "Nya Dagligt Allehand", pasiremama iš Estijos gautomis žiniomis, sakė, kad vokiečiai dar šiandien laiko kalėjimuose išvežtus estus.

Dalį arbitraiškai suimtų estų naciai paleido, bet daugelis jų dar ir šiandien tebesėdi vokiečių kalėjimuose.

Estai buvo areštuoti pačioj Estijoj, o vėliau išvežti Vokietijon. Šiandien Estiją okupavo rusai, bet 50 estų dar tebesėdi nacių kalėjime.

PALEISTUS LATVIUS VĖL
AREŠTUOJA

Spalių 26 dienos "Baltiska Nyheter" praneša, kad visi asmenys, kurie Latvijoje buvo areštuoti vokiečių okupacijos metu, buvo paleisti, bet dabar ir vėl suimti.

Pačioje Rygoje buvo praves-ti masiniai areštai, policija nedarė jokio skintumo tarp demokratinių elementų ir sovietų agentų.

Anksčiau suimtieji politiniai kaliniai iš Latvijos jau senai išvežti į Vokietiją.

BRUNO KALNINIS IŠVEŽTAS
VOKIETIJON

Vokietijon išvežtųjų kalinių tarpe yra Bruno Kalnins, žymus socialdemokratų veikėjas. Ten išvežtas ir Konstantins Čakstė, Rygos universiteto profesorius ir buvusio prezidento sunus.

Lietuvos kolonistus
siunčia Lenkijon

LONDONAS, lapkr. 2 d. — (PAT). Iš okupacinės vokiečių spaudos matyti, kad iš Lietuvos pabėgę vokiečių kolonistai

dabar apgyvendinami Lenkijos teritorijose.

Dalis šių kolonistų apgyvendinama Rytprusių pajurio srityse, o kiti siunčiami į vakarinę Varšuvos sritį, kuri buvo įjungta į Vokietiją.

— Manoma, kad adm. Mountbatten bus pašalintas nuo dabartinių pareigų.

— Komunistų radijas skelbia, kad gen. Michailovičiaus sunus Branko ir dukrė Grozdana pamerkė tėvą ir dirba su Tito partizanais.

— Išrinkta, kad Vincennes stotyje vakar sprogo traukinys su amunicija.

— Italijos valdžia okupavo visą Mussolinio nuosavybę išlaisvintoj Italijoje.

— Vakary Europoj kareiviai jau gauna žiemos drabužius.

— Pranešama, kad vokiečių robotai gali užpulti Amerikos miestus.

— Apskaičiuojama, jog vokiečių koncentracijos stovyklose randasi apie keturi milijonai nacių priešių.

— Lenkų lyderiai prašo prez. Rooseveltą pasisakyti dėl Lenkijos ateities.

— Graikijos vandenyse britai nuskandino 71 laivą.

— Burmoje britų divizija okupavo Mawlu miestelį.

— Amerikos karo dirbtuvės pradėjo gaminti robotus. Jie bus daug tobulesni už vokiškus, nes galės daug geriau pataikyti į tikslą. Vokiškas robotas labai netaiklus.

— Vokiečiai pradėjo vartoti naują torpedą, kuri iškyla 15 mylių aukštumon, o vėliau krin-ta į tikslą.

Lis, vėsesnis.

Saulė teka — 7:27; leidžiasi — 5:43.

Vėliausios Naujienos

— Vakari Vokietijoje vyko labai didelė aviacijos kova. Keli šimtai vokiečių lėktuvų pasipriešino Amerikos bombanešiams, kurie naikino sintetinio gazolino dirbtuves. Negrįžo 41 Amerikos bombanešys, bet jie numušė 208 vokiečių lėktuvus.

— Amerikos dirbtuvėse jau gaminamas naujas robotas, kuris netrukus bus taikomas prieš japonus.

— Leyte saloje japonai neteko 30,000 kareivių, pareiškė gen. MacArthur.

— Koelno fronte pirmoji armija puolė vokiečių linijas ir pasistūmė pirmyn dvi mylias plačiam fronto ruože.

— Premjeras Churchill ir ministris Eden priėmė gen. Charles de Gaulle pakvietimą atvykti Paryžiu.

— Rusams lieka tik 21 mylia iki Budapešto.

— Vakari vėl susirinko lenkų ministerių kabinetas, bet jis atidėjo nutarimą dėl Liublino komiteto pasiūlymų.

MOTERU SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

STEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

Redaguoja: NORA M. GUGIS

VAIKAS ir MOKYKLA

RASO L. NARMONTAITĖ

MOKYKLA NAMIE

Rudenio laikas, tai grybavimo ir riešutavimo laikas. Rudenyje medžių lapai krinta ir braška po kojomis. Gamta visur nupiešta gražiomis ir įdomiomis spalvomis. Vaikai, grįždami į mokyklas, pajaučia šį pavėsį apsidėtydami įvairių spalvų rubais. Taip pat ir mokytojos, bet ne ši mokytoja.

Tai pirmą sykį savo gyvenime per visus metus kaip studentė, o vėliau kaip profesionalė, buvo man toks atsitikimas, kad po Darbo dienos ("Labor Day") aš negrįžau į mokyklą. Jaučiausi kažkieno nusiklausa ir nuo visų pašalinu, kadangi aš nedalyvauju toje didžioje į mokyklą grįžtančioje armijoje. Gamtos rudeniškus spalvingus paveikslus manau tik kaip per kokią miglą. Negirdžiu po kojomis braškančių lapų.

Dėl ligos turėjau pasitraukti nuo profesinių pareigų. Mokyklos taryba leido man pasitraukti metams laiko tik su ta sąlyga, kad per tą metą įgyčiau tris kreditus universitete. Nepajėgiu eiti į universitetą kas dieną, tai reikia rasti kokią nors išimtį.

Tai pirmą mokyklos sezono dieną sėdžiu ant suolo lauke vieno Chicago's Universiteto trobesio ir laukiu pasitanti su profesorium apie specialius kursus, kuriuos galima namie pasimokyti. Sėdžiu, kaip parke. Visur švelni žolė ir stori ir aukšti medžiai, tarp kurių matosi universiteto pilko akmens trobesiai, kurie papuošti su parstupu ("ivy").

Chicago's universiteto žemė apima šiaurinę šimtą penkis akurus, ant kurių stovi aštuoniasdešimt penki trobesiai. Pirmas prezidentas buvo jaunas, tik trisdešimt keturių metų amžiaus, William Rainey Harper, kuris baigė pirmą kolegiją, kada turėjo keturiolika metų amžiaus. Jis įgijo daktaro filosofijos laipsnį iš Yale universiteto sulaukęs aštuoniolika metų.

Tai dėl profesoriaus Harperio permatymo ir išmintingumo, Chicago's universitetas taip labai užaugo nuo 1891 m., kada jį lankė netoli šeši šimtai moksleivių, ir fakultetas susidarė iš šimto dvidešimt narių. Prezidentas Harper tvirtai reikalavo, kad šis naujas universitetas būtų tikras universitetas, kad mokslo dėstytojai ne tik klasėse kambariuose, bet ir vystytų tyrinėjimą bei skleistų žinias ir toli nuo universiteto, kad žmonės galėtų universitetą pasinaudoti. Ir todėl buvo įsteigtas namie pasimokinimo skyrius ("Home Study Department").

Bile kas gali imti per šį skyrių kursus, ar aukštesnės mokyklos srityje ar kolegijos. Galima išduoti kvotimus ir gauti kreditą arba galima pasimokyti tik dėl pasitenkinimo. Šiame skyriuje yra daug įvairių pasirinkimų kursų.

Voveraitė universitete

Laukdamas profesoriaus, galvojau apie savo jaunimo dienas šiame universitete. Bet štai atbėgo graži žila voveraitė arti prie mano suolo ir pradėjo lyg

kažko prašyti manęs. Ant universiteto žemės taip priprato gyventi šios voveraitės, kad jos žmonių nebijo. Jie tikisi gauti maisto nuo žmonių ir retai valgio ieško kaip giriose gyvenančios voveraitės. Šios žilos voveraitės maitinasi grybais, uogomis ir riešutais. Jos nėra pavojingos, kaip jų giminaitės, raudonos voveraitės, kurios yra tikri peštukai ir eda paukščių kiaušinius ir paukštelius.

Ši mane aplankiusi voveraitė arčiau ir arčiau priejo. Savo kalboje kažką man sako, savo galvutę lenkdama pirmą į vieną šoną, paskui į kitą. Arčiau atbėga, ir tupi užriususi savo žibancijai tamsią uodegaitę, kurią papuošia, padeda jai palankyti lygsvarą, kada ji šoka nuo šakos ant šakos.

Pirmas pasaulinis karas

Praeina trys studentės ir pavilioja nuo manęs voveraitę, nes jos jai pasiūlo riešutų. O aš jai nieko neturėjau.

Šios studentės ir kitos išrodo daug jaunesnės, negu tų laikų, kada aš lankiau universitetą. Tai buvo irgi karo laikai, — pirmo pasaulinio karo. Tada ir šiandien visur matosi uniformos. Bet šiandien didelis skirtumas kalboje studentų, jų apsidėyme ir, rošosi, kad yra daugiau demokratiškumo. Ir pats universitetas pėsčimainės, žemės daugiau užima, daug turi naujų trobesių, kurių aš nepažįstu, ir medžiai daug didesni.

Ir permaina yra su manim. Laukiant profesoriaus, nėra tos jaunų dienų ištvermės. Jau akinius reikia užsidėti, kad galėčiau perskaityti informaciją apie kursą. O žvilgtelėjus į praeitį, stovi aiškiai mano mintyje lapkričio 11-ta diena 1918 metais. Mokinomės anatomijos laboratorijoje, kada gavome žinias apie karo paliaubas. Mes buvom tik dvi studentės tarp šimto vyrų, ir budamos jau trenės, pradėjome verksti iš džiaugsmo, kad karas užsibaigė.

Galvoju, — ar istorija ir vėl pasikartos, ar aš ir vėl busiu universiteto studentė ir turėsiu progos šį rudenį džiaugtis dėl antro pasaulinio karo pasibaigimo. Tikrai trokštu, kad taip įvyktų.

Kaip namie pasimokyti

Neužilgo padariau pertrauką savo galvojimui, kadangi profesorius atėjo į savo kabinetą. Užsiregistravau ir tapau studentė Chicago's universiteto "Home Study" skyriaus. Nereikia važiuoti į klases, visas knygas turiu namie, mokausi pagal savo išgales ir išsiunčiuoju lekcijas per pašta. Profesorius peržiūri lekcijas, parašo patikrinimus ir padaro pataisą. Kur reikia, ir atsiunčia viską man atgal. Šisip profesorius gali daugiau dėmesio kreipti į individualų darbą, negu didelėje klasėje. O prieš Kalėdas turėsiu nuvažiuoti į universitetą ir išlaikyti kvotimus ir užsiregistruoti sekamam kursui. Lekcijas galima siųsti sykį per savaitę, ar dažniau, ar imti ilgesnį laiką, bet yra patartina atlikti reguliariai.

"Grandma" Johanna Wentz laiko savo anuką Paul Wentz. Be jo, ji dar turi 23 anukus.

NEUŽMIRŠIU TAVĘS

Neužmiršiu tavę, neužmiršiu tavę,
Kol rytais danguje aušrelė tekės, brangusis,
Kol nakties tamsumo žvaigždėlės mirgės, brangusis,
Kol saulė skaisčioji žemelę nušvies, brangusis,
Mylėsiu tave, mylėsiu tave,
Neužmiršiu tavę, neužmiršiu tavę.
Kol vilnys putotos ant marių banguos, smarkiosios,
Kol žiemos snaiguolės laukuose baltuos, šaltosios,
Kol pušys ant kranto apuolės linguos, žaliosios,
Neužmiršiu niekados tavę!

Neužmiršiu tavę, neužmiršiu tavę,
Kol girioj vasarą paukšteliai giedos, brangusis,
Kol vėjas medelių lapelius nešios, brangusis,
Kol vyšnės gegužųj sodeilus baltuos, brangusis,
Mylėsiu tave, mylėsiu tave,
Neužmiršiu tavę, neužmiršiu tavę.
Kol sunys išleidę kariauti verks motinėles,
Kol savo bernelių išsiilgę liudės mergelės,
Kol širdis krutinėję iš skausmo virpės, dėl meilės,
Neužmiršiu niekados tavę!

Alena Bružienė.

Turiu pridėti, kad Chicago's Universitetas turi vieną iš didžiausių ir svarbiausių bei įdomiausių "Home Study" skyrių. Kooperuojant su valdžia ir kariuomene, daug kariųvų pasinaudoja šio skyriaus pamokomis, kad galėtų įgyti reikalingus kreditus dėl paaugstinimo ir taip panašiai. Daugelis mokytojų, gyvenančių toli nuo kolegijų, per šį skyrių tęsia toliau savo mokslą. Ir daug žmonių, kurie neturėjo progos lankyti universitetą, ar kurių sąlygos yra tokios, kad jiems neleidžia klases lankyti, mokinaisi per šį skyrių. Ir Dr. Harperrio viltys patenkinamos.

Kitose valstijose

Reikia ir dar vieną įdomią žinią pranešti. Tuo sykiu, kada aš kalbėjau apie mano registravimą Chicago's Universitete, mano sesutė Aldona taipgi įdomavo apie pasimokinimą namie. Kadangi Chicago's Universiteto namie pasimokinimo skyrius nedėsto to kurso, kuris jai reikalingas, tai dėl informaciją ji rašė įvairioms kolegijoms ir universitetams. Atsakymai buvo įdomūs. Northwestern Universitetas neturi tokio skyriaus. Illinois turi, bet neturi to kurso. Columbia University (New York valstijoje) neturi namie pasimokinimo skyriaus, o Cornell Universitetas, taipgi New York valstijoje, turi žymų tokių skyrių ir dėsto tą pareikalautą kursą. Studentai iš kitų valstijų nėra priimami, nes Cornell turi per daug jų iš New Yorko. Klausimas kyla, ar per daug moksleivių, ar per mažai mokytojų.

Aišku yra, kad žmonės mokinaisi. Tai seseriai reikėjo pasirinkti iš University of Nebraska ar Missouri Universiteto.

Kada moksleivis ima pamokas iš universiteto, kuris yra kitoje valstijoje ar toli nuo namų, tai sutarties dėl kvotimų yra padaroma su vietos kolegija ar aukštesne mokykla. Egzaminas yra laikomas vietos įstaigoje po priežiūra svetimo mokytojo. O popieros yra pasiunčiamos į tą universitetą, iš kurio mokinsis ima pamokas.

Tai čia yra geras pavyzdys to obalsio, kad Amerika yra žemė visokių progų ("land of opportunity"). Visi turi progos pasimokyti, — jaunesni ir senesni, turtingi ir neturtingi (nes kainos nėra aukštos) ir tie, kurie nepaprastom valandom dirba. Tik reikia turėti noro, energijos ir pasiryžimo. Niekados nėra per vėlai mokytis.

Ir taip galima lankyti mokyklą būnant namie.

GERAI ŠEIMININKĖS ŽINOTI, KAD:

Maistas, prirengtas per daug iš anksto, žudo savo skonį. Sriubos, daržovės, vaisių ir mėsos vitaminai sumažėja.

Jeigu pervirinsite maistą, mėsą tuomet susitrauks. Tas pats atsitiks, jeigu turėsite per karštą pečių.

Neduokite daržovėms per ilgai vandenį stovėti, nes tas išstarpina jų mineralus ir vitaminus, ir naikina jų maistinę gumą.

KANADOS MOTERYS

MOTERYS IR POKARINIAI DARBAI

Toronto "Small Arms LTD" kariškų išdirbinių dirbtuvėje dirba didelis skaičius merginų ir moterų. Einant įvairioms pokarinėms diskusijoms, čia atsiklausimai šios įstaigos darbininkių, ką jos mano apie darbą užsibaigus karui. Ištikrųjų, jų tas ne tik įdomu, bet ir svarbu, nes kaip daugelis kitų, taip ir ši įstaiga išdirbs įvairius reikmenis, jei ne karui, tai kasdieniniam gyvenimui. Jie nori žinoti, kiek moterų norės darbuose pasilikti, kiek jie maždaug turės tuščių vietų sugrįžusiems kariams ir abelnei šiočia tokia statistika, kad ir apytikrė, yra labai svarbi kiekvienai šaliai.

Na, iš 829 darbininkių gauta šie atsakymai: 590 pareiškė norinčios pasilikti vietos dirbtuvėje įvairiems pokariniam darbam. Šiame bendrame 829 skaičiuje yra 222 ištekęsios moterų, iš kurių 140 pareiškė norinčios vietoje ir po karo pasilikti.

Remiantis pastaruoju skaičiu, maždaug apie 65 nuosimčiai ištekęsios moterų nori dabartinuose darbuose pasilikti. Iš tų 222, tik 24 pareiškė norą grįžti į prieškarinį buvį 35 norėjo pakeitimo darbo, o 23 dar negalėjo nusispręsti.

Iš 324 atvykusių į šią Toronto įstaigą iš kitų miestų net provincijų 234 mano apsigyventi čia nuolatiniui.

Iš visų 829, tai 519 yra susitaupę nemažai pinigų; žinoma, kita dalis vien savo malonumų įsigijimui viską išleisdžia, o kitoms visa alga su-naudojama užlaikymui šeimų, atidavimui skolų ir t. t., o 591 taupo pirkimui sau nuosavos pastogės.

SUSIPAZINIMAS SU VYRU

Šiis karo laikais dažnai staigmenos ir netikėtumai pasireiškia, o ypatingai meilėje.

Jauni vyrai, įstoję į karių eiles, be rūpestio išliuosavimui šalies, didesnę liuosą laiko daly sukoncentruoja pasilinksmimui, kur neapsieinama be gražių mergaičių. O tais atvejais labai dažnai momentaliai gimsta meilė, o čia karas, netikėtai perkeitimas iš vietos į vietą ir noras nors per kelias dienas atgyventi pilnas gyven-

KANADIETĖS ŽAVĖJO SAVO DAINOMIS

mas, skubumas išnaudoti gyvenimo džiaugsmus ne tik kiekvieną savaitę, bet dieną, valandą, net minutę.

Jauno svajonės, įsitikinimai, meilės liepsnoje yra ryžtingi, nesunaikinami ir jų svajojime jie realiausi, jų meilė skirtingesnė, negu viso pasaulio, pas juos meilė taip gryna ir atžina, tat nieko kito nelieka (neatsižvelgiant į kelių valandų paizntį), kaip tik apsivesti.

Čia tas nepaprastas gyvenimo lėmimas pilnas jaunystės siekimų, džiaugsmo, malonumo, čia toks trumpo laikotarpio gyvenimas, — tas unius atsiskyrimas neduoda progos tikrą vieno ir kito asmenybę išreikšti. Jie visvien lieka vienas kitam svetimi. Tik kelių dienų, kartais kelių valandų meilūžiai, sugauti gyvenimo meilės sukuriję nepraegęję giedros, nepažinę vienas kito sielos, jausmų, budo ir ypatingai papročių.

Po šio visuliško patyrimo prisieina likus vienam vyrui ar žmonai smulkiau apgalvoti, kaip jie turi laipsniškai pažinti vienas kitą, kaip juos skiria gal net kelių tukstančių mylių okeanas.

Čia dalykas sąmoningiausiai yra perstatyti, išdėstant laiske sąžiningai dienos įvykius, draugų ypatybes, santykius su jais, kokius veikalus matai, kaip į juos reaguoji savo pasaulėvalgia, kokiems klubams priklausai, kokias ypatybes turi, kaip nori žinoti, kiek moterų norės darbuose pasilikti, kiek jie maždaug turės tuščių vietų sugrįžusiems kariams ir abelnei šiočia tokia statistika, kad ir apytikrė, yra labai svarbi kiekvienai šaliai.

Kelių mėnesių bėgyje pasidalinus šio kiais teisingais gyvenimo nuotykių, turės jie progos vienas kitą pažinti, kas sudarys žymią lengvatą tęsti užmegstus ryšius, nes žinant visas ypatybes vienas ar kitas turi progos prisitaikyti arba suprasti išauktas įvairias reakcijas.

Jeigu vienas ir kitas dės visas pastangas istesėti savo šventą pažadą, jie tai galės harmoningiausiai padaryti ir popierėje, o pilniausiu saldžiausiu gyvenimo taurės vynu gardžiuoti karui pasibaigus ir sulaukus vyro. —Stella

Rengiasi Užimti Svarbias Pozicijas

Biznyje bus daugiau egzekutyvių moterų po karo, ne kaip buvo prieš karą, soren-dziant iš nuolatos didėjančio įstojimo į komercijos departamentus Chicago's kolegijų ir universitetų.

Pasirodo, kad DePaul universiteto komercijos kolegijoje iš 516 studentų 205, arba netoli penkiasdešimtas nuosimtis, yra moterys, 1940-41 metais moterys sudarė tik 14 nuosimtį šio skyriaus studentų.

Chicago's Universitete iš 84 užsiregistravusių biznio mokykloje 46 yra moterys. Tai yra dvidešimt vienas nuosimtis su viršum daugiau, negu buvo 1943 metais.

Northwestern Universitete-

Pirmas jų pasirodymas sugrįžus iš Chicago's.

Prieš savaitę Toronte įvyko 236-tos SLA kuopos jubiliejinis parengimas. Visa programa pradėjo su dieliu pasisekimu. Ypatingai gražiai pasižymėjo muzikalė dalis, kurioje dalyvavo chieagiečiams žinomos ir mielos lietuvaitės, ponios Zosė Užemėckienė ir Stella Balkienė, šio Moterų Skyriaus nuolatinė ir itin brangi bendradarbė.

Apie juodviejų pasirodymą turime tokių žinių:

"Pirmiausia apie p. Užemėckienę. Ji sudainavo "Oi greičiau, greičiau", Sarpaliaus "Dukružele" ir "Indian Love Call" (lietuviškais žodžiais). Dainininkė buvo taip tvirtai visas dainas išmokusi taip nuosirdžiai ir švelniai jas išpildė, kad buvo viens malonumas klausytis jos. Publika ją karštai priėmė, plojo ir plojo tol, kol ji nesudainavo dar ir "encore".

Buvo labai malonu dar, kad jos dukrelė Alyba jai akompanavo. Tai ištikro puikus paveikslas, kuris kiekviename išaukia pasigerėjimo, ypatingai tuose, kurie myli muziką ir gerbia tuos, kurie studijuoja ir į ją gilinaisi, kad vėliau geriausiai dainintys su kitais.

Programoj buvo dar ir tas populiarus duetas, ponios Užemėckienė ir Balkienė. Jos irgi turėjo didelio pasisekimo. Juodvi šauniai išpildė Sarpaliaus "Kur Tavo dainos" ir "Vakaras," ir lietuviškais žodžiais "D'Angelus" rodos kitos šio skyriaus bendradarbės, bu-tent, p-lės Pipiraitės, vertimas."

Tie chieagiečiai, kurie turėjo laimės patirti šių gerbiamųjų moterų draugystę praeitą pavasarį, ir tuomet girdėjo jų dainavimą, džiaugias, kad joms taip gražiai sekasi puošti mūsų parengimus lietuvių dainos turtu.

— Nora.

Evanston campus, komercijos skyriuje yra 192 moterys ir 175 vyrai. Praeitais metais buvo 190 moterų ir 105 vyrai, kuomet 1940-41 registracija rodė tik 54 moteris ir 225 vyrus.

Vien Loyola Universiteto komercijos mokykloje yra daugiau vyrų, negu moterų. Čia užsiregistravo 242 vyrai ir tik 68 moterys. Pernai buvo 120 moterų ir 169 vyrai.

Mokslininkai pabrėžia, kad nors karas sumažina vyrų įstojimą, skaitlinės rodo, kad moters studijuoja biznį dabar daugiau kaip kada nors pirmiau. Priežastis tam yra toji, kad yra atsidariusios progos geresniems darbam ir geresnėms algoms.

Tuo tarpu studentės, kurios paliko darbus, kad galėtų grįžti mokyklon, pasisakė, kad jos supranta reikala prisirengti ir sukurti kompeticiją demobilizuotų WAC's, WAVES, SPARS ir Marinių. Moterys uniformose turi geriausią egzekutyvių lavinimą, sako šios studentės.

(Tęsinys 3-me pusl.)

Moterų Skyrius

REMINISCING

The rain kept chattering on the roof, while the leaves seemed to hiss back replies; the wind made noises of promise that soon he would raise his voice and be called winter. I felt very comfortable and cozy, here, at home.

Rain's patter always makes me reminisce — like going home. It is such a wonderful feeling that quickens your breath and for a moment your heart seems to stand still. There's the brook; there's my favorite tree; there's the path, still worn ... and there is home.

When I first moved to Chicago, I devoured the sights almost hungrily, not quite getting enough of them, for Chicago is an exciting city. As I ran from place to place, met new people, got acquainted with my new job, I began missing something. That feeling within me grew and grew, until I knew that nothing would satisfy me except to see home again.

I boarded the train with eager anticipation. "All aboard!" shouted the conductor. I was on my way.

On and on we went, the wheels singing over and over again. "I'm going home...I'm going home...I'm going home". The passengers all seemed to sense my joy, and they all talked excitedly to me too. I calmed down though, after talking with a few soldiers who had just returned from the War. They were going home too, but their reaction was so very different from mine.

And then the train was pulling into the station. Gee, I was breathless. Yes, it was early in the morning, every bit of 7:00 A.M., but it seemed as though half a day had gone by already. What a lovely morning, the sun beaming down at me. The weather warm too, for it was May.

I was met at the station by one of the fellows with whom I had grown up. We talked and talked about all of our school friends. The ride seemed endless for I wanted to get there on wings.

Then, there I was ... home. It was so good to be there. Mother running out to meet me, the dogs "Bubbles" and "Sparky" tangling under my feet with joy.

I flew through the house ... running through each room ... loving every delicious minute ... Dashing to the music room ... touching my piano ... the canary was singing too ... and there was sunshine all about.

Then, out to the garden ... the air was so fresh and good ... I took a deep, deep breath ... and oh look at the rose arbor — it's all in bloom and the lilacs were bearing heavily on the bushes ... and there's

Vilma Richardson (Maywood, Cal.) verkia iš džaugsmo, kad jos sunus Iliff išlaisvintas Leyte saloje. Jis buvo prisidėjęs prie partizanų ir per du metus kovojo su japonais.

the weeping willow tree. The same as I had left it. How many times, we played under it, foolish games, a child's games. The Jenny Wrens were still singing madly about me. The birds all seemed to be serenading at once. And there were my two dogs; watching every move I made.

Mother left me alone, because she knew how I felt. Mothers always seem to know, don't they?

And so it was for a week. I memorized every spot, I had learned as a child, and then I said "goodbye." I had to look forward to the future — not back at what had been. Yes, a future in a big town, not the country. And so I left...

Now every time I hear rain on the roof, it gently reminds me of home. But, then, this is Chicago, and it is fall ... and the whole world is turning on and on.

— Hypatia.

Geriausios Vertės

Kiekviena moteris yra gera sprendėja vertės. Ši ypatybė atsiranda netik iš patyrimo, bet tankiausiai iš reikalo, kad šeimynos įplaukos padengtų visas pragyvenimo išlaidas.

Kuomet ji planuoja pirkinius: maistą, rubus, rakandus ar kitus reikmenis, ji studijuoja ir patikrina vertes. Ji stengiasi gauti daugiausiai už išleistus pinigus. Pirmiausiai ji žiūri rūšies. Patyrimas išmoko ją, kad vien tik žemos kainos nepadaro geros vertės. Rūšis prekų yra pirmutinis dalykas. Jei produktai geri ir kainos tinkamos, tuomet ji žino, kad gauna gerą vertę.

Kuomet tukstančiai moterų diena iš dienos, metai iš metų perka prekes tam tikrose krautuvėse, reiškia, kad tuose krautuvėse jos gauna gerą vertę. Produktai parduodami tuose krautuvėse yra geros vertės, kainos yra žemos ir patarnavimas tinkamas ir draugiškas.

Tukstančiai moterų yra pasirinkusios Midwest krautuves. Tai yra geriausias įrodymas, kad vertė šiose krautuvėse visuomet yra gera, nes kitaip tos moterys eitų į kitas krautuves pirkti.

Midwest krautuvių savininkai visuomet žiūri, kad jų prekės būtų geriausios rūšies, o kainos jų nedidelės. Jie turi savo sandėlių, o prekės yra perkamos tiesiai nuo augintojų, produserių ir išdirbinėtojų. Prekes perka karloadais, tai reiškia, kad kostumeriams gali parduoti pigiau. Tos yra priežastys kodėl Midwest krautuvės gali parduoti tokias geras prekes groserio produktų.

(Sk.)

PRISIDĖKIME PRIE LIETUVIŲ ŠALPOS!

DRABUŽIŲ VAJUS IR PRAMOGA.

Toksai tai antgalvis puošia Chicago's Lietuvių Moterų Klubo bilietus, kuriuos klubietės per visą mėnesį platina šio vakaro, lapkričio 3-čio, parengimui. Šis parengimas, drabužių rinkimas, nuo karo nukentėjusiems lietuviams apdengti, kortų partija, su daugel visokių prizų ir dovanų, įvyks šį vakarą, Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 South Western Avenue. Įžanga tikiai 60 centų, įskaitant ir taksus. Vakaras prasidės 7:30 valandą vakaro.

Šis Moterų Klubas per netoli 25 metų darbuotę atliko didelius darbus, ypatingai labdarybės srityje. Šiuo karo metu įvertindamos svarbų reikalą šalpos kaip namie, taip ir nuo karo nukentėjusiems, jos dirba, kad galėtų sukelti išteklius tokiam darbui.

Ponia Mary Rudis, šio parengimo komisijos pirmininkė, ir visos jos bendradarbės nesigailėjo pastangų, kad surengtų tikrai šaunų vakarą, ir lauks daug atsilankiusių svečių bei viešnių.

Ir jeigu jau turite surengtą ryšulį drabužių, kuriuos žadėjote duoti vajui atėjus, tai dabar yra laikas. Atneškite į kalbamą pramogą ir atlikite tą pareigą, apie kurią rūpinotės per ilgą laiką. NMG.

Moteris Atgavo Balsą, Sulaukusi Sunaus Laišką

Ponia Roberta Ralph, chicagietė, žinojo, kad jos sunas tarnauja laive lėktuvnešy Princeton. Jungtinių Valstijų ir japonų laivyno mušy Filipinuose tas laivas buvo nuskandintas. Iš susijaudinimo, kad jos sunas gal žuvo laivo nelaimėje, ponia Ralph neteko pajėgos kalbėti.

Belgi prieš porą dienų ji gavo laišką iš sunaus, kuris sako, kad jis truputį apdegęs, bet buvo išgelbėtas ir dabar randasi ligoninėje. Sulaukusi laišką, ponia Ralph vėl atgavo pajėgą kalbėti.

Demokratų Kandidatė į Congressman-at-Large

Emily Taft Douglas

Mrs. Douglas yra Demokratų partijos kandidatė į Congressman-at-Large iš Illinois. Ji remia, kad būtų įsteigta dilinga tarptautinė organizacija, ji stoja už tai, kad darbininkams būtų įleisti tinkami ir pažangūs įstatymai ir kainų kontrolė, kad pasiūlytų ir po karo.

Mrs. Douglas yra gimusi ir augusi Illinois valstijoje. Čia ir mokinosi. Ji yra moteris kapitono Paul Douglas. Jis buvo Chicago's universiteto profesorius ir Chicago's miesto Aldermanas.

Mrs. Douglas yra vadovė Illinois League of Women Voters. Specialiai ji rūpinasi svetimkaimių moterimis. Išrinkite ją į tą ofisą, nes ji yra tinkanti tei vietai. (Sk.)

Veda-Nina

Skaitymas vertingų raštų dažnai padeda ir grožiui.

Yra tiek reikalinga atnaujinti, atšviežinti mintis, kaip ir atnaujinti drabužius, plaukų stilių ir namų ištaisymą.

LAIMĖTI KARĄ, TAIKĄ IR NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ
IŠRINKITE FRANKLIN D. ROOSEVELT'Ą!
Balsuokite Tiesiai **DEMOCRATIC**

TORONTIETĖ VIEŠĖJO CHICAGOJE

Pas tuos torontiečius lietuvių yra kas nors tokio labai simpatingo, draugiško, kad net telefonu su jais kalbant greitai įgijai tokį jausmą ir prie jų prisiriši.

Tokį tai pasikalbėjimą telefonu turėjau su torontietė, ponia M. Pociene, kuri viešėjo Chicagoje pas savo gimines, ir pirmadienį išvyko atgal Kanadon.

Apie ponų Pocių šeimą tenka dažnai skaityti spaudoje, nes ši šeima yra labai aktiva Toronto lietuvių veikloje, ypatingai dailės srityje. Ponų Pocių dvi dukrelės yra gabios muzikės, ir reta parengimo programa praeina be jų dalyvavimo.

Todėl man buvo malonu nors telefonu pasikalbėti su p. Pociene, priimti jos iš Toronto atvežtus linkėjimus ir įteikti jai visą gėlių pasveikinimų musų širdingais draugams parvešti ir palinkėti visiems torontiečiams daug gražios bendros darbuotės.

—Nora Gugienė.

Senos, atgyventos idėjos ir kalba išduoda moters amžių daug greičiau, negu senos mados, drabužiai arba plaukų sutaisymas.

Geriausias budas padabinti savo protą su naujomis mintimis yra skaitymas. Reikia žinoti, kas šiandien pasaulyje dedasi. Skaitykite laikraščius, bet tęskite savo skaitymą ir geros knygos, kad galėtumėte gauti aiškesnį ir gilesnį supratimą tų veiksmų, žmonių ir minčių, apie kuriuos laikraščiuose skaitote.

Beskaitydamos butinai prisiminkite ir išmokite naujų žodžių. Jeigu išmoksitė bent po vieną naują žodį kas antra diena, tai gale metų jusų "vocabulary" bus daug turtingesnis. Jusų kalba svarbesnė ir jį pati daug įdomesnė.

Nusipirkus maistą, tuoj sudėkite į šaldytuvą, kad neprarastų vitaminų.

Pašalinkite Gasus KURIE PASIDARO NUO VIDURIŲ

UŽKIETĖJIMO IR TAIPGI PALENGVINKITE SAVO SKILVĮ

Kai jums prikimba veiksminis užkietėjimas ir jūs jaučiatės nuvarginti, nervuoti ir blogoje nuotaikoje ir nuo to reikšinių kenčiate — galvos skaudėjimą, jaučiate nemalonų kvapą, vidurių suirimą, nevirškinimą, nemiga, neturėjimą apetito ir jūs skilvį jaučiatės ap sunkintas dėl gazų ir išpūtimo — įsigykite Dr. Peter's daug metų išmėgintą GOMOZO. Daugiau negu liuosuotojas, jis taipgi yra vidurių stiprintojas, sudarytas iš 18 pacios Camtos gydomųjų šaknų, žiedų ir augmenų. Gomozo duoda nerangiom žarnom veikti ir pagelbsti joms švelniai ir sklandžiai pašalinti užkietėjusias išmatas; pagelbsti pašalinti užkietėjimo gazus, ir suteikia skilviui malonų silumos jausmą. Vartokit tikrai kaip nurodoma ant bonketės užrašo. Jei jūs vėl norite jausti džiaugsmą malonios pagelbos nuo užkietėjimo varginimų ir tuo pat laiku palengvinti jūsų skilvį, įsigykite Gomozo šiandien.

Jeigu jūs negalite nusipirkti savo apytikrės, susikite prašymą dėl mūsų "pasipalinki" pasiūlymo Gomozo ir gausite

DYKAI Bandymui Bonketes

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatizmo ir neuritizmo skausmų, muskulinio murgaravimo, astmų, gūsių ir skaudžių muskulų, patempimų ir įsistojimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinis — palengvina lėtiniai nekuriuos skausmingus skilvio sutrikimus kaip pavyzdį rikiškes serdikimams ir rėmus

Susikite į "Special Pasiūlymo" Kuponą — Dabar
Išleistas \$1.00. Atsiųskite man apmokėta 11 uncijų Gomozo ir dykai — 60c vertės — bandymui bonketes Olejo ir Magolo.
C. O. D. (išlaidos pridėtos)

Vardas _____
Adresas _____
Pašto Ofisas _____
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO. Dept. 670-1V
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

Why Thousands of Doctors Have Prescribed

Pertussin FOR Bad Coughs (DUE TO COLDS)

For years—thousands upon thousands of Doctors have prescribed Pertussin to promptly relieve bad coughs due to colds. Today you can get this same effective Pertussin at any drugstore. Pertussin—a famous herbal remedy—is scientifically prepared to work internally. It acts at once not only to relieve your coughing spell, but also to loosen sticky phlegm. Pertussin is safe and mighty effective for both old and young. Inexpensive. Pleasant tasting!

If You Suffer Distress From Monthly FEMALE WEAKNESS

Which Makes You Cranky, Nervous
If at such times you suffer from cramps, backache, distress of "irregularities", periods of the blues—due to functional monthly disturbances—Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It not only helps relieve monthly pain but also accompanying tired, nervous feelings of this nature. This is due to its soothing effect on one of woman's most important organs. Pinkham's Compound is the best known medicine you can buy that's made especially for women. Taken regularly — Pinkham's Compound helps build up resistance against such symptoms. Also a fine stomachic tonic! Follow label directions.

RED — ITCHY — SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!
First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 85¢.

Suteikite Tarnaujančioms Moterims ir Motinoms JUSŲ UŽTARĖJĄ KONGRESE

EMILY TAFT DOUGLAS, kareivio moteris žino, supranta ir simpatizuoja problemoms karių ir jų šeimų. Kongrese ji dirbs, kad išrišti tas problemas.

✕ VOTE FOR EMILY TAFT DOUGLAS

Representative Congress-State-At-Large. Emily Taft Douglas yra moteris kapitono Paul Douglas, dabar jis randasi musio laukuose už jūrą. Ji yra gerai susipažinusi su šios šalies ir tarptautiniais įstatymais ir turi patyrimą civilie ir apylinkių draugijų veikime. Suteikite Illinois valstijai tinkamą atstovę ir užtarėją moterų ir motinų Kongrese, balsuokit už EMILY TAFT DOUGLAS.

GEROS ŽINIOS!

TAUPIOMS ŠEIMININKĖMS
DIDELIS ISPARDAVIMAS "MIDWEST STORES"

Išpardavimas:
PĖTNYČIOJ IR SUBATOJ, LAPKRIČIO 3 IR 4 D. D.

"MIDWEST" GERIAUSIOS RŪŠIES
MILTAI 25 sv. maiš. **95c**
5 SV. MAIS. 25c

DIDELI MINKSTI SALTUS ŽIRNIAI
"GREEN GIANT" 20 uncijų kenai **19c**

CREAM STYLE GOLDEN CORN
"DEL MAIZ" 20 uncijų kenai **2 už 29c**

"VAN CAMP'S" PUPELĖS 14 uncijų kenai 2 už 19c

"SHURFINE" PUKIAUSIAS NATURALUS

GRAPE FRUIT JUICE 46 uncijų kenai 29c

"DEL MONTE" TOMATO SAUCE 8 uncijų kenai 2 už 13c

"LIBBY'S" KUDIKIŲ MAISTAS Visokios rūšies 3 už 22c

"LIBBY'S" GELTONOJI MUSTARDA 9 uncijų džiarai 8c

"WHEATIES" Pusryčiai Valgis 8 uncijų pakeliai 11c

RAZINKOS BE SĖKLŲ Californijos Svaras 19c

"ELMDALE" RAIKYTI AGURKUČIAI Kvortiniai džiarai 25c

U. S. 1 RŪŠIES McCLURE PLAUTOS
BULVĖS U. S. 1 rūšies **10 sv. 39c**
"A" DYDŽIO

ICEBERG SALOČIAI Didelės 60 dydžio galvos 2 už 15c

WISCONSINO KOPUSTAI Puikiai 4 sv. 10c

BALTIEJI CAULIFLOWER 12 dydžio galvos 21c

CALIF. TOMAITĖS Geriausios, perpakuotos Svaras 17c

RAUDONOS TOKAY, BALTOS MALAGA, JUODOS RIBIERS

CALIF. VYNUOGES Saldžios **2 sv. 29c**

SULTINGI FLORIDOS

ORANŽIAI Besėkliai **5 sv. 33c**

EKSTRA GRAŽUS WASHINGTON DĖŽĖSĖ

JONATHAN OBUOLIAI **3 sv. 28c**

CALIF. BARTLETT GRUŠIOS **2 sv. 27c**

"JUNO" SUDS 28 unc. pakeliai **19c**

"TVORY" MUILAS Dideli šmotai **10c**

"LUX" VEIDO MUILAS **3 už 20c**

BLEACH

"LINCO" Kvort. bonkos **2 už 25c**
1/2 GAL. BONKA 23c.

MIDWEST STORES
AUKSTOS RŪŠIES MAISTAS! ŽEMOMIS KAINOMIS!

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted Street,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 5800.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Saveitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsienio:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinių reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Ką balsuotojai rinks?

Visoje rinkimų kampanijoje buvo kalbama apie tai, kad lapkričio 7 dieną balsuotojai rinks į Jungtinių Valstybių prezidentus, Franklin D. Rooseveltą arba Thomas E. Dewey. Kai kas užsimena ir apie kitus, mažesniųjų partijų, kandidatus. Republikonų agitatoriai, beje, kartais kalba taip, lyg kad būtų renkamas Sidney Hillman arba Earl Browder, o ne Rooseveltas.

Bet balsuotojai lapkričio 7 dieną rinks ne Rooseveltą arba Dewey, o rinks rinkikus, kurie paskui rinks vieną iš tų dviejų kandidatų į prezidentus!

Tokia yra Jungtinių Valstybių konstitucija, kurią šios šalies steigėjai parašė 1787 metais.

Konstitucija nustato, kad JAV prezidentą renka "Rinkikų Sueiga", arba, angliškai sakant, "College of Electors".

Šita "kolegija", arba sueiga, susideda iš rinkikų ("elektorių"), kurie paduoda savo balsą už kandidatus į prezidentus ir į vice-prezidentus. Tikrumoje tie rinkikai niekuomet į daiktą nesueina. Kiekvienos valstijos rinkikai susirenka skrymiu. Kai jie nubalsuoja, tai valstijos sekretorius praneša į Washingtoną rezultatus. Tenai juos suskaito ir paskelbia galutinas rinkimų pasekmes. Tiksliai tos pasekmės ir pasako, kas yra išrinkti į prezidentus ir vice-prezidentus.

Pradžioje tuos rinkikus rinkdavo arba žmonės visuotinu balsavimu, arba skirdavo gubernatoriai. Kiekviena valstija elgdavosi, kaip jai patikdavo. Paskui įėjo į paprotį visose valstijose rinkti rinkikus visuotinu balsavimu.

Dabar tvarka yra tokia: nacionali (visos šalies) partijos konvencija nominauoja kandidatą į prezidentus ir vice-prezidentus, o tos pačios partijos konvencijos kiekvienoje valstijoje nominauoja "elektorius" (rinkikus), kurie tuos kandidatus turės išrinkti.

Kiekviena valstija išsirenka tiek "elektorių" (rinkikų), kiek ji turi atstovų ir senatorių kongrese. Pavyzdžiui, Illinois valstija turi 28 elektorius, nes ji renka 26 atstovus ir atstovų būrą ir du senatorių ir senatą. New Yorko valstija turi 47 elektorius, Pennsylvania turi 35 elektorius, ir t. t. Viso elektorių yra 531, nes iš tokio skaičiaus susideda JAV kongresas (435 atstovai, arba "kongresmanai", ir 96 senatoriai).

Tie 531 elektoriai tad ir sudaro "elektorių kolegiją" (arba rinkikų sueigą), — nors, kaip aukščiau minėjome, jie niekuomet į vieną vietą nesusirenka. Pats terminas "College of Electors" todėl yra netikslus, ir visa šita įstaiga yra pasenęs dalykas.

Kai žmonės eis balsuoti lapkričio 7 dieną, beveik niekas jų nę negalvos apie kokius ten elektorius. Jie manys, kad jie tiesiog renka Rooseveltą arba Dewey. Bet formaliai jie balsuos tiksliai už elektorius. O jau tie elektoriai paskui atliks "tikruosius" rinkimus. Kadangi elektoriai paprastai renka tą kandidatą, kurį nominavo jų partija, tai praktikoje nebuna skirtumo, ar prezidentas buna išrinktas tiesiog, pačių balsuotojų — ar netiesiog, per elektorius.

Tačiau įstatymas neverčia elektorių rinkti tą kandidatą, kurį nominavo jų partija. Todėl jie gali balsuoti noro nepaisyti. Demokratų elektoriai, jeigu norėtų, galėtų rinkti prezidentu ne Rooseveltą, o Dewey, arba galėtų paduoti savo balsus už ką nors kitą.

Kaip tik šiuose rinkimuose tokia galimybė ir iškilo. Missouri valstijoje trys demokratų nominuoti elektoriai pareiškė viešai, kad jie savo balsus paduos ne už prez. Rooseveltą, o už senatorių Byrd (kuris visai nėra kandidatas dabartiniuose rinkimuose). Jeigu "elektorių kolegijoje" balsai pasidalintų tarp Roosevelto ir Dewey beveik lygioms, tai keletas tokių "majštininkų" galėtų visus rinkimus apversti aukštyn kojomis!

Konstitucijoje jokio patvarkymo nėra, kuris šitokiam siurpryzui užkirstų kelią. Visa prezidento rinkimo tvarka, iš tiesų, galėtų būti patobulinta.

Reikėtų visai panaikinti "elektorių kolegiją". Jos vietoje, prezidentą turėtų rinkti bendras abiejų kongreso rūmų susirinkimas. Butų tas pats skaičius balsų, kaip ir "elektorių kolegijoje", bet už tai prezidentas turėtų kongreso daugumos pritarimą, — kas dabar buna ne visuomet.

APŽVALGA

MARSHALL FIELD NUPIRKO DVI KNYGŲ LEIDYKLAS

Chicagos dienraščio "Sun" leidėjas, Marshall Field, nupirko dvi knygų leidyklas: Simon & Shuster ir Pocket Books. Jos ir toliau paliks, kaip atskiros organizacijos su tais pačiais savo manadžeriais ir redaktoriais, bet jų savininkas bus nauja korporacija, Field Enterprises. Marshall Field tikisi, kad po karo bus didelė paklausa knygoms.

KAS DARYTI SU VOKIETIJA?

Rugsėjo mėnesį Londone įvyko Britanijos ir penkių dominijū Darbo partijų konferencija, kuri savo diskusijose pašventė daug laiko busimos taikos problemoms. Konferencija svarstė tarp kitų ir klausimą, Kas daryti su prieš šalis po karo?

Priimtoje šituo klausimu rezoliucijoje sakoma:

"Vokietijos, Japonijos ir jų vasalų galybė privalo būti taip apkarpyta, kad jos daugiau nebeturėtų jokios galimybės kėsintis pavergti kitas tautas. Asmens, atsakomingsi už karo nusikaltimus, ir taip pat šitų nusikaltimų vadovautojai turi būti be atidėlio nubausti. Visi organai ir organizacijos, padėjusieji nacizmui augti ir bujoti, turi būti sunaikinti. Bet tuo pačiu laiku reikia daryti visa, kas tik galima, kad nugalėjusiose šalyse būtų atgaivintas darbo, profesinių sąjungų ir kooperacijų judėjimas."

Iš šitų žodžių nuomanu, kad Britanijos, Australijos ir t. t. darbiečiai nenustojų vilties, jogei Vokietijoje gali atgyti demokratija.

FILOSOFAS DEWEY 85 METŲ AMŽIAUS

Šiomis dienomis šventė savo 85 metų amžius sukačiuves žymiausias Amerikos filosofas, John Dewey.

Savo raštais jisai yra padaręs daug įtakos į švietimo įstaigas šioje šalyje. Jisai yra vadovs tos srovės universitetuose ir kolegijose, kuri stoji už vadinamą "pažangų švietimą" (progressive education), t. y. tokį mokymo būdą, kuris ne tiksliai suteikia jaunimui mokslo žinių, bet ir paruošia jį praktiškam gyvenimui.

Vyriausias jo filosofijos dėsny yra tas, kad galutinis visokio mokslo ir žinojimo pagrindas yra patyrimas.

Politikoje prof. Dewey stovi arčiausiai prie demokratinio socializmo.

CHURCHILLAS ŽADA GARANTIJĄ LENKIJAI

Spalio mėn. 27 d. premjeras Churchillas pasakė ilgą kalbą Britanijos parlamente, paliesdamas tarp kitko ir Lenkijos klausimą. Jisai apgailestavo, kad Maskvoje nepasisekė to klausimo išspręsti, nors buvo daug pasikalbėjimų su Stalinu, su lenkų premjeru Mikolajczyk'u ir su Lublino komiteto atstovais.

Vienas atstovas paklausė, kokią garantiją turės Lenkija, kad susitarusi su rusais, vėliau ji nebus vėl užpulta. Winston Churchill jam atsakė:

"Reikia tikrai tikėtis, kad trys didžiosios valstybės laides nepriklausomą, suverenią, laisvą Lenkiją, kilusią iš susitarimų, kurie bus padaryti dabar ir patvirtinti Tautos Konferencijoje. Kiek tai liečia Sovietų valdžią, aš

numanau, kad tai bus tvirtas jos pasiryžimas, ir aš nesvyruodamas sakau, kad Jo Didenybės valdžia tokiai garantijai pritaris ir prie jos prisidės."

Toliau Churchillas pridūrė:

"Ne man kalbėti už Jungtines Valstybes."

Vadinasi, Britanijos premjeras siūlo lenkams garantiją, jeigu jie susitars su bolševikais, kurie reikalauja, kad Curzono Linija būtų galutinė sie na tarp SSSR ir Lenkijos, ir kad Lenkijos valdžia būtų "drauginga" Maskvai. (Bet kad Rusijos valdžia būtų drauginga Lenkijai, apie tai nekalbama, — nors ne lenkai užpuolė Rusiją, o rusai užpuolė Lenkiją!)

Šituo garantijos pasiūlymu lenkai yra gundomi nusileisti sovietams.

Mikolajczykas, sako, jau sutinka eiti į kompromisą, bet dalis jo kabineto narių priešiasi. Jie sako: Jeigu Maskva yra taip užsispyrusi, tegu j ima ką ji nori. Bet kam mums duoti savo parąšą?

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Ketverukai gimė į dvi minutes

PHILADELPHIA, Pa., lapk. 1 d. — Mrs. Cirminello šiandien į dvi minutes pagimdė ketverukus, tris mergaites ir vieną berniuką.

Motina laukė dvynukų, o gydytojas, pasižiūrėjęs X-spindulių pagalba, matė ketverukus, bet motinai nieko apie tai nesakė.

Visi naujagimiai yra sveiki, nors motinai reikėjo padaryti cezarinę operaciją. Ketverukai pasitaiko vieną kartą tarp 658, 503 gimimų.

— Gen. de Gaulle valdžia sušpendavo dienraštį "Liberation Soir", kuris nesilaikė nustatytos kariškos cenzūros.

— Reikalingų atsargų privežimas su laikė sąjungininkų divizijas prie vokiečių rubežiaus, tvirtina karo reikalų žinovai.

— Rola-Zymierski, Liublino komiteto karo ministeris, paskelbė sovietų okupuotoj Lenkijoje visų sveikų vyrų mobilizaciją.

Community and War Fondai Jau Surinkta \$10,019,801

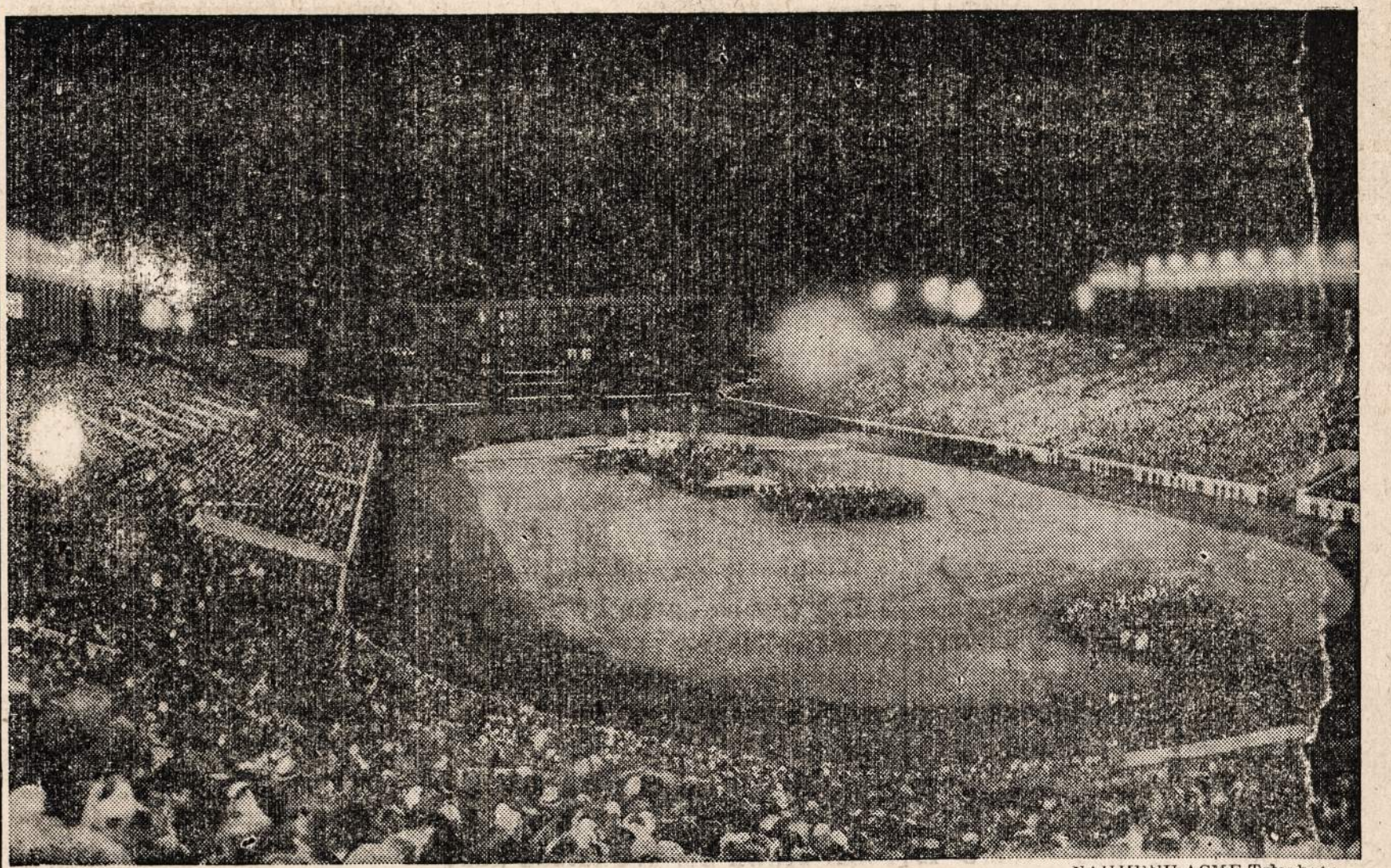
Clarence Randall, generalinis Community and War Fund vajeaus menedžeris Chicagoje ir apylinkėje, praneša, kad iki ketvirtadienio, lapkričio 2 d., fondas jau turėjo sukačiuves \$10,019,801.

Visa fondo kvota siekia \$12,980,000. Reiškia, dar reikia surinkti kone tris milijonus dolerių kvotai išpildyti.

Ieško Iš Likerių Firmos \$320,862

Kainų Administracija Chicago srity išskė bylą P. and N. Liquor Corp., 540 North Michigan avenue.

Valdžia kaltinimo akte sako, jogei firma ėmė degtinei daugiau, negu nustatytos kainos leidžia imti. Už nesilaikymą valdžios patvarkymų iš firmos reikalaujama trigubo užmokescio to kiekio, kurį ji nelegaliai pelnėsi, butent \$320,862.

Soldiers' Field Chicagoje, kur pereitą šeštadienį prisigrado 110,000 žmonių paklausyti prezidento Roosevelt kalbos. Dar didesnis skaičius turėjo grįžti namo, nes nebebuvo vietos

J. Vabalas Gudaitis.

ŽMOGAUS PROTINGUMO SĄVOKA

(Tęsinys)

Po to eina išcentrinis vyksmas, kai telefonistė su elektros laidų pagalba paskambina antram abonentui, išvadindama jį prie telefono. Dabar centrinės telefono funkcijos nustoja veikusios, o pasilieka vien periferinės (kraštutinės), nes tiesioginiai sąryšiai tarp dviejų abonentų sudaryti. Jei telefonistė neįgudusi savo darbo, tai ji abonentų įjungimą į telefono laidų tinklą atliks protaudama siaurąją to žodžio prasmę ir sąmoningai ieškodama reikalingų sujungimų numerį; jeigu ji įgudusi specialistė, tai savo darbą atliks beveik automatiškai, negalvodama ir be jokių svyravimų bei vertinimo numerį tikrumo. Nors sąmoningumo lipnis čia yra skirtingas, bet tų dviejų telefonistų darbas (jų centrinė, reguliuojamoji funkcija) pasilieka tas pats — panašiai kaip biologine prasme intuityvinio ir logiško mąstymo. Bet tarp tų dviejų protavimų daug yra ir skirtumų. Viena, logiško protavimo funkcijos galima pavadinti netiesioginio vertinimo — funkcijomis; nes jos naudojasi ne tiesiog jaudų patiekijama medžiaga, bet abstraktuota (atitraukta) sąvokų pavidalu, ir be to dar čia netiesioginumas pasireiškia ta prasme, kad pats išpildyti vertinimas bei išvadų gavimas čia įvyksta ne betarpiškai, o su svarstymo bei mąstymo pagalba. Antra, logiškas protavimas remiasi indvidine žmogaus patirtimi, remiasi faktais, dažniausiai patikrintais, ir todėl logiškojo protavimo išvados turi didesnį objektingumą. Trečia, logiškas protavimas padeda ne tiek orientuotis dabartyje, kiek nustatyti faktų eigos dėsningumą ir aplamai atskleisti ir laiduoti žmogui ateitį. Pagaliau instinktai visai nepasiduoda ugdomi, jausmai nedaug, teišugdomi, o logiškas protavimas gali būti gerokai išugdomas; pirmųjų dviejų rūšių funkcijos yra daugiausia igimto pobūdžio, logiško protavimo funkcijos žymesne savo dalimi yra įgytos žmogaus ypatybės. Šituo noriu pasakyti ne tai, kad tų funkcijų žymesnė dalis yra įgytos, o kita dalis paveldėtos, bet, kad tų visų funkcijų atsiradimas yra labai glaudžiai susijęs su žmogaus socialine aplinka, su jo paties pastangomis ir praktika bei mąkstini-mosi laipsniu protingai kalbėti, savarankiškai protauti, kurti, kad tų funkcijų kūrėjai yra daugiausia išorinis gyvenimas ir pats žmogus, o ne tiek pa-

veldejimas.

Čia trumpai nušviečiau trijų rūšių protavimo funkcijas todėl, kad jos visos yra neratskeliami žmogaus protingumo dalyviai, kad tarp jų negalima nustatyti aiškių sienų, kad net jų palyginamoji reikšmė, nors ir nelygi, bet vis dėlto sunku pasakyti kurios rūšies protavimas svarbesnis. Taip jos tampa yra tarpusavy susipynusios. Amžiaus bei kilmės atžvilgiu seniausia funkcija, tur būt, instinktinė, jaunesnė jausminė ir jauniausia loginė. Smulkiau čia nagrinėti tų funkcijų santykių ir veikimo aš negaliu, nes tektų paliesti gan sudėtingas sąveikų dominanti (iš fiziologijos) sielos gyvenimui pritaikimo, būtinų ir lygtinių reakcijų reikšmės protavimui ir pan. problemas. Bet ir to, kas aukščiau pasakyta, pakanka, kad pamatytume, kaip sudėtinga yra protingumo sąvoka, ir kad negalima ieškoti ir nustatinėti protingumo jėgos dydį.

Iš aukščiau patiekto medžiagos galima padaryti dar kitų išvadų, paaškinančių protingumo sąvoką. Mes dažnai neskiame protavimo funkcijų nuo mneminių bei atminties funkcijų, nors šios funkcijos yra įcentrinio pobūdžio, nes jų pareiga tik įgytų jaudų bei vadinųjų išlaikimas, tik protavimui medžiagos paruošimas. Šios funkcijos reikia skirti ne vien psichologinės sistematizacijos sumetimais, bet ir dėl jų palyginti didelės nepriklausomybės vienos nuo antros. Mes sutinkame žmonių su fenomenaline atmintimi, pavyzdžiui, skaitlininkai, (Diamandi, Inaudi, Dodge, Stricker ir kt.), kurie sugeba išlaikyti tų skaitmenų eiles, tik vieną kartą jas perskaite, atkartoti be klaidos paileiui, pradedant nuo pradžios arba iš galo, ir net ilgai gali išlaikyti tokią eilę atmintyje, o protingumo atžvilgiu gali būti žemiau normos net atsilikėliais. Bet yra ir kito tipo žmonių su labai menkomis atminties funkcijomis, bet su labai produktingu ir aukštos rūšies galvojimu, pavyzdžiui, man teko pažinti žymų fiziką Chvolsoną, kuris be užrašų, be raštelio negalėdavo lontoje parašyti paprasčiausios formulės arba skaičiaus, ir jis pats viešai guosdavosi savo atminties silpnumu. Gyvenime dar sutinkame daug lingvistų (kalbininkų), kurie nėra kalbininkai mokslininkai ir savo galvojimu niekuo ypatingu nepasižymi, tačiau labai lengvai išmoka svietimas kalbas ir, kaip mėgėjai, dažnai gali kal-

bėti net keliolika kalbų. Vadinasi, ir čia daugelio sveltinių kalbų mokėjimas gali nieko bendra neturėti su sugebėjimu gerai galvoti. Kai kada labai gera atmintis gali net pakenkti protavimui, nes tokie žmonės yra linkę žinias pasižavinti automatiškai, atmintinai jas iškalant, jie yra linkę kartoti svietimas nuomonės, pasakoti ką išskaitę iš knygų ir tuo nustelbti savarankišką galvojimą.

Kad lengviau būtų askirti protavimo funkcijas nuo kitų, nors kai kada ir artimų joms, aš dar tiek panagrinėsiu logiško protavimo funkcijas. Visų pirma logiškas protavimas tik ten tegali prasidėti, kur iškyla klausimas, problema, abejojimas, kur viršinis ar vidinis gyvenimas mums patiekia uždavinį išspręsti. Pačiame klausime yra protavimo elementų, ypač kai pats sau statai klausimus, nes klausiti reiškia ieškoti, ir ieškoti jau su tam tikru nusistatymu, su tam tikru nuajautimu krypties ir siekiamojo tikslo; klausiti reiškia su žinoma iš praeitos patirties susidariusia sąvoka derinti kokią nors kitą naują sąvoką, nors, gal būt, dar nežinomą mums, bet vis dėlto yra čia pasiryžimas atsiradusią naują sąvoką atitinkamai pasitikti, įvertinti jos tinkamumą pirmajai klausimo daliai, priimti ją ar atmesti; beklaustant gimsta kritika ir savarankiškas galvojimas. Kas dar neturi jokių klausimų, kam atrodo viskas aišku, tas dar nestu-gėba galvoti, nors jis kartais gali labai gražiū minčių paskelbti, tik jos bus išskaitytos, dažnai iki galo nesuprastos, o svarbiausia — nesavos. Savo klausimais bei abejojimais mes ne tiek žengiamo prie savarankiško galvojimo, bet tuo pačiu drąsiai pareiškiamo savo nežinojimą ir norą sužinoti daugiau, surasti teisybę. Net mažas vaikas sugeba papasakoti viską, ką jis žino, bet retas suaugęs sugeba pareikšti, ko jis nežino ir nesupranta, nes pajusti savę nežinantį kokios nors problemos reiškia tam tikrą protavimo funkcijų pribrendimą, reiškia žengimą į ateitį, į nežinomą sritį, kuri ilgainiui bus išspręsta.

(Bus daugiau)

"NAUJIENŲ" PUKIAUSIAS RUDENINIS KONCERTAS
SEKMADIENI, LAPKRIČIO 12, SOKOL SALEJ
2337 SO. KEDZIE AVE.
KVICIAME VISUS "NAUJIENU" DRAUGUS!

Iš politikos lauko

Masinis Mitingas su Įdomia Programa

Šeštadienį, lapkričio 4 dieną, 7 valandą vakare Gimimo Par-nelės šv. parapijos svetainėje, 68 gatvės ir So. Western ave., yra rengiamas masinis mitin-gas su įdomia programa. Įžan-ga veltui. Dovanos, krutamieji paveikslai, dykai alus ir kal-bos.

Rengia 13 Wardo Lietuvių Demokratų Klubas su koopera-cija Lietuvių Demokratų Ly-gos.

Pastaba Balsuoto-jams lapk. 7, 1944

Lietuvių Demokratų Lyga Cook County kviečia visų ko-lonijų lietuvių, ypač Brighton Parko balsuotojus, atvykti į rengiamą masinį mitingą sek-madienį, lapkr. 5 dieną 1944 m. 2-trą val. po pietų, Dariaus-Gi-rėno salėje, 4416 So. Western ave. Bus prirengtas programos pajavirnimui ir alaus atsilan-kiusiems. Įžanga ir vaisės vel-tui.

Išgirsite teisingų kalbų bei nuveiktų darbų dabartinės ad-ministracijos. Kalbas trumpai pasakys senatorius Scott Lu-cas, kandidatas į gubernatorių Thomas Courtney, šerifas Mi-chael Mulcahy, teisėjas Jonas Zuris ir lygos pirm. Kumskis. Pageidaujama, kad moterys ir merginos nepraleistų šios pro-gos. Moterys šandien loš svar-bią rolę nustatyme sekančios partijos, nes jos viršija vyrus savo balsais.

Šiame susirinkime piliečiai

Kalbės Lietuvių Demokratų Radio Programoje

THOMAS COURTNEY

Lietuvių Demokratų Lyga praneša, kad pėnųčioj, lapkr. 3-čią, 10:15 val. v., per WHFC (po Margučio), teisėjas John T. Zuris perstitys Thomas Court-ney, demokratų kandidatą į gubernatorių, kuris kalbės te-moje: Kodėl gubernatoriaus vieta turi būti sugrąžinta demo-kratams.

turės progos rimtai nusistaty-ti, ar jie yra patenkinti dabar-tine tvarka ir toliau žengti pir-myn, ar paversti laisvę, kuria darbininkas žmogus naudojasi, į rankas Hooverio bendrų ir žengti atbulai į 1929 metų tvar-ką.

Brangūs tautiečiai, pamasty-kime rimtai pirm. negu balsuo-sime, nes čia turim laisvą ša-lį. Joje turim privilegijas, ku-rių neturi kitur pasaulis, nors ir jie trokštų išreikšti savo mintis.

Balsuokime lapkričio 7-tą už partiją, kurią remia darbinin-kai, o ne už partiją, kurią re-mia kapitalistai. Balsuokime už tą partiją, kuri parodo darbą, o ne už partiją, kuri šmeižia ir melagingai prižada. Balsuo-kim už Demokratus.

— Lygos Valdyba,
Koresp. Stanley Gurskis.

Republikonų parti-jos remėjai

Pirmiausia republikonų par-tijos laikosi didžturčiai; jie rė-mia tos partijos kandidatus ti-kėdamies, kad tie, patekę į val-džią, atstovaus pirmiau jų la-bui, o kas liks (laiko) bendruo-menės labui. Jiem to laiko nė-ra: pavyzdys H. Hooveris, kurs atstovavo ir gryn vienturčių reikalus, liaudį paliko skurde ir alky. Tokie magnatai, milijonie-riai, 1928 metais rėmė ir bal-savo už H. Hooverį: Hugh Gib-son, Lammot duPont, John D. Rockefeller, Winthrop W. Al-drich, George Z. Medalie, Jo-seph R. Grundy ir kiti. Kad jie už republikoniškai nusista-čiusius balsuoja, nieko įsta-baus; jie puikiai žino, kad jų pastatyti valdininkai gins jų reikalus.

Tačiau labai skaudu matyt, kad tuli iš varguomenės, ir že-mojo rango darbininkai, senuo-ju įpročiu, už republikonus mie-lai, užsimerkę, atiduoda savo balsus.

Prieš 30-40 metų ištikrųjų buvo keno įkalbėta, įsigyvenu-si nuomonė, kad darbininkams ir varguomenei esą žalinga už demokratų balsuoti, nes kai de-mokratas išbausus į valdžią, tai republikonai uždarys dirb-tuves ir darbavietes, bus skur-das. Vėjunai didžiūmoj taip ir tikėjo, kad tas gali but; nemo-kėdami rimtai įžiūrēt, nė ne-matė, kad bedarbės priežastis iš kitur slenka: tą bent gali

dažnas atmint iš H. Hooverio laikų, kurs buvo ir liko uolus republikonas, o betgi jo laike buvo didžiausia suirutė, bedar-bė ir skurdas!

Hooveris, kaip ir jo takunas Dewey, nešykstėjo gausių pa-žų: kai taps išrinktas presiden-tu, laikas pagerėsiąs, busią žėd-nam puode po višta, o kiekvie-noj padangėj (garage) po du autu. Patapės prezidentu vien vaikiškus suraminimų, bedar-biam ir varguomenei teikė, "mes Amerikoj esame arčiau blogymėčio apgalės, negu bile kada šios šalies butovėj". Ta-čiau po 6 mėnesių jo kalbos (spalio 28-29, 1929), pinigų bir-žą ištiko didžiausia suirutė; 87 bilijonų dolerių vertė krito iki 19 bilijonų dolerių. 15 milijonų žmonių neteko darbo, virš 5-000 bankų užsidarė. Nežiurint rusčios tikrovės, Hooveris lyg pajaukai kartkartėmis varguo-menė ramino, kad "gerovė esan-či už kertės". Tik ne vienas vargšas tos kertės, kur gero-vė gludi, neužėjo.

Ne tiek juokinga, kiek skau-du patėmyt, kad ir iš mūsų lietuvių, kurie iš juodadarbių minta, o betgi senu papročiu užsimerkę, laukia republikonų laimėjimo!

— A. R.

Demokratų Kandi-datas į State's Attorney

William J. Touhy

Chicago yra didelis miestas. Tokiame mieste, pasitaiko įvai-rių prasikaltimų. State's At-torney darbas ir yra žiūrėti, kad mieste būtų suvaldyti pra-sikaltimai. Kas nusikalsta, kad būtų tinkamai, pagal įstaty-mus, nubaustas.

William J. Touhy, kiek man teko jį pažinti, kaip tik ir tin-ka tai vietai. Jis yra teisingas asmuo. Jis, jei bus išrinktas

valstijos advokatu, dės visas pastangas, kad sumažinti Chi-cagoj ir visoj valstijoj prasi-kaltimus.

Jo oponentas, Dempsey, iš-leidžia labai daug pinigų gar-sinimams per radio, billboards ir laikraščiuose. Bet jis Chica-gą piešia kaip didžiausią pra-sikaltimų miestą.

Vienok Chicago nėra toks bai-sus miestas, kaip jį piešia Dempsey.

Todėl aš patariu lietuviams išrinkti į State's Attorney ofi-są William J. Touhy. Jis, rei-kaš, esant ir lietuviams pa-tarnaus kuogeriausiai.

Justin Mackiewicz.

Lietuvis Žuvo Karo Veiksmuose

Karo departamentas paskelbė pavardes 67 Amerikos karių, kilusių iš Chicagos ir apylin-kės, kurie žuvo karo veiksmuo-se. Jų tarpe minima viena lie-tuviška pavardė, butent, Pvt. Edward L. Usis. Jo tėvas, Frank Usis, gyvena adresu 1224 So. 48th court, Cicero.

PIRKITE KARO BONUS

Gengsteriai Pašovė Dar Vieną Vyrą

Antradienio vakare, spalio 31 dieną, nežinomi piktadariai pašovė Robertą Bock, 7558 Kingston ave. Jis buvo pašau-tas arti namų, kuriuose gyve-na. Nukentėjęs nesako, kas jo manymu, pašovė jį.

Bock yra giminaitis prieš ku-rį laiką nušauto South Sidės gemblerio Danny Stantonio. Jis buvo apklaussinėjamas, kai vė-liu tapo nudaigotas Martin Quirk.

Reiškiamia nuomonė, kad Bock buvo pašautas ryšium su savitarpe gemblerių kova.

P. p. Račiūnai Ran-dasi Naujoj Vietoj

Buvę Bridgeporto biznierių Juozas ir Prudencija Račiūnai dabar randasi naujoj vietoj Marquette Parke antrąs 2656 W. 69th St. Savininkai Gold Coast Inn, Tel. Republic 8879. Nauja vieta labai graži ir pa-togi. (Sk.).

Pirkite tose krautuose, ku-rios garsinasi "NAUJIENOS"

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—2 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiądieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

DR. GRACE ILIFF

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien—2—4 ir 7—9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS Pritaiko
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Sventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. Nedėlįj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

Art. 47th Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J.

ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETOJE

2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9

vakaro, trečiądieniais ir sekmadi-

eniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 8700, Rez. Pro. 6080

Jei neatsiliepi, sauk—SEELEY 0434

Dr. Peter J. Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6155 SO. KEDZIE AVE.

VALANDOS:

nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien,

įskiriant trečią ir sekmadienį.

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. REPublic 0054

Jeigu neatsiliepią —

Sauk KEDZIE 2868

VALANDOS:

Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir

nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečia-

dienio vakarais ir sekmadieniais

pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DENTISTAS

Naujoj Vietoj

3246 So. Halsted St.

Telefonas CALumet 7358

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 39

metus kaip patyręs gydytojas chi-

rurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyrų ir moterų ir vaikų pagal nau-

jausius metodus. X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1031 W. 18th St. netoli Morgan St.

Valandos nuo 10—12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną

dieną, įskiriant šeštadienio vaka-

ro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonas:

Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 S. Ashland Ave.

(2tros lubos)

Ofiso Telefonas: YARDS 0554

Jei neatsiliepią saukite—

Res. Tel.: MIDWAY 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.

Sekmad nuo 10 val. iki 12 diena.

NAUJIENOS

rengia iškilmingą rudeninį

KONCERTA

SEKMADIENI

Lapkričio 12-tą d., 1944

Pradžia 3:30 valandą popiet

SOKOL HALL

3237 South Kedzie Avenue

Tai šauni visų lietuvių sueiga, kurioj bus labai graži

DAINŲ
ŠOKIŲ
MUZIKOS
PROGRAMA

Prašom visus atvykti

Įžanga \$1, taksų 20c; viso \$1.20 asmeniui

SAVAITRASTIS

"ARGENTINOS

LIETUVIŲ

BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja
Pusanro Dolerio

Galima išsirašyti per "Nau-
jienas" arba tiesioginiai,
adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį
giria, kiti keikia, bet visi mė-
gsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpė jį
studijuoti, nors savo parapi-
jonims draudžia jį rankas
paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta
dėl to, kad jis niekam nepa-
taikauja ir nesibijo teisybę
skelbti.

Žmonių mulkintojus ir ap-
gavikus jisai lupa be jokio
pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių pa-
tarimų, pamokinių, gražių
eilių, įdomių paveikslų ir ži-
nių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.50 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

• "NAUJIENŲ"
• KONCERTAS
• SEKMADIENI
• LAPKRIČIO 12, 1944
• SOKOL SALEJ,

LIETUVIŲ RATELIAI

NAUJIENŲ KONCERTE BUS SVEČIŲ
IŠ LA MOILLE, ILL.

Šiomis dienomis lankėsi Chicagoje J. Giedraitis pas savo gimines ir pažįstamus draugus, kurių čia turi gan daug.

Jonas Giedraitis nusipirko įžangos bilietus į Naujienu Koncertą, kuris įvyks lapkričio 12 dieną Sokolų svetainėje, 2337 So. Kedzie avenue.

P-nas Giedraitis yra plačiai žinomas tos apylinkės lietuviams ir kitataučiams, ypatinai Oglesby, Illinois, kur daugelį metų buvo stambus biznierių, kartu ir žemvaldys.

Jo ukis yra La Moille, Ill.

Jonui Giedraičiui nusibodo būti biznieriui, tat visą, kas biznieriui yra reikalinga, pavadė savo žentui P. Lapinskui ir dukteriai Elizabeth, o pats su šeima apsigyveno ukyje, kuris yra gana didelis — 185 akrų žemės, su gražia stuba ir visais gerais būdinkais. Taipgi ir inventorius yra visas ir gerai tvarkomas.

J. Giedraitis yra Naujienu skaitytojas ir laisvų pažiūrų žmogus, visuomet linksmas. Jis bus labai tinkamas Naujienu koncerte svečias.

— Augustinas Grygel'is.

PARENGIMAI IR DAR PARENGIMAI

CICERO. — Liuosybės Namų bendrovės naujai išdekoruotoj svetainėje turėta du parengimai. Publikos atsilankė nedaugiausia. Vis gi pelno likęs pora šimtų dolerių. Tai bus tik dalis užmokėti už pagražinimą svetainės. O valyti ją reikėjo būtina.

Našlių Klubu parengimas ši kartą taipgi buvo neskaitlingas. Ypač vyrų buvo mažai. Netenka stebėtis — karo laikai.

18 dieną šio mėnesio Shameto svetainėje šauni sueiga Men's Republican Club. Iš parengimo pusė pelno eina į karių fondą. Kai jie sugrįš, tai bus šauniai priminti.

Klubui priklauso įvairių tautų vyrai. Lietuvių mažuma. Susirinkimai laikomi kas pirmą ir trečią kiekvieno mėnesio ketvirtadienį Shameto svetainėje. Kiekviena susirinkime buna vaišės. Klubas aktyviai veikia politikoje.

Lietuviams vertėtų prisilaikyti, nes kito veikiančio klubo nėra. Gaila, kad mūsų lietuviai toli atsiukę politikoje. Tik su juda, subruzdą prieš rinkimus, o po rinkimų vėl viskas ramu. Gal, kai sugrįš jaunuomenė, ir vėl viskas atgys, prieisime prie normalaus gyvenimo. Tad laikime.

19 dieną lapkričio, sekmadienį, SLA 301 kuopa turės savo sueigą. Bus kortų ir kauliukų lošimas ir š. ip smagus po buvis. Taip patys nariai, taip ir pašalinė publika turėtų skaitlingai atsilankyti. Rengėjų noras ir pasiryžimas yra papildyti kuopos iždą, nes paskutinis seimas ir kuopos du delegatai nemažai kainavo. Už dviejų metų ir vėl seimas. Suprantama, siųsime delegatus ir į jį, nes tai yra svarbu organizacijai.

Nenoriu būti pranašu, bet jau iš anksto spėjau, kad šis parengimas bus našus ir šaunus, nes yra stambių rėmėjų. Štai senas narys, biznio žmogus, p. R. Ketvirtis dovanojo bonką stipriosios. P. ir B. Pailuliai taipgi plauioja ką nors stambaus dovantoti. P.ia R. Pačauskienė užmokėjo 5 bi ietams. P.ia Zenevičienė pasiėmė 20 bilietų ir sako, "negrąžinsiu nė vieno". Yra eilė kitų, kurie rimtai rengiasi paremti kuopos sueigą.

Visi su savo bilietu gaus du stiklus alaus veltui. Girdėjau, kad bus ir kugelio. O tą patrovą tai visi mėgia.

26 dieną šio mėnesio Livosybės svetainėje Raudonos Rožės Klubas turės savo jubiliejinį bankietą. Tai bus vienas iš

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigeratoriai, Dulkių Valytuvus ir Motorus DARBAS GARANTUOTAS 1649 West 47th St. Tel. YARDS 1866.

vo du gražūs jaunuoliai, kurių tėvai yra šios kuopos nariai. Zuvo Francuzijoje Walter Joseph Jankunas rugsėjo 22 d. 1944 m., sulaukęs tik 20 metų ir 9 mėnesių amžiaus. Paliko nuliudusius tėvus Aleksandrą ir Jennie Jankauskus (Jankus) ir seserį Jennie.

Bališauskų šeima taipgi neteko savo vienintelio jauno sūnaus, apie kurį iki šiol nespėjau gauti pilnų žinių.

Kuopos narės ir nariai reiskia giliausią užuojautą Bališauskų ir Jankunų šeimoms jų įludėsio valandoje. Žodžiais negalima išreikšti skausmą širdies jų pažįstamų ir draugų šitokiam nelaimingame atsitikime. Visi liudime su jaunuolių tėvais ir giminėmis.

L. Narmontaitė Kuopos korespondentė

Leitenantas Charles Rudauskas išvyko į tarnybą

Brighton parkiečių Hollywood Inn savininkų E. M. Rudauskų sūnus Charles, kuris, aviacijos mokyklą užbaigęs, jau ilgoką laiką lėkioja didesniais ir mažesniais lėktuvais, buvo parvykęs namo, kai gavo 19 dienų atostogų. Spalių mėn. 19 dieną jis vėl išvyko prie savo pareigų.

Teko su jaunu leitenantu susitikti. Jo tėvų užėjoje, didėiam buriui žmonių būnant, dailus kareivis, gražiai pasirekęs, puikiai atrodė. Visiems jis liepė imti nuo jo fundą į jo sveikatą ir gerą laimę. Visų buvusių svečių laikomos stiklinės suskambejo.

Truputį prakalbėjęs, o jis kalbėti lietuviškai gerai, leitenantas išvyko pasimatyti su savo jaunesniu broliu Raymondu, kuris lanko militarinę ir techninę Morgan mokyklą.

Karininkas Charley Rudauskas aplankė daug savo draugų jaunuolių ir merguželių, su visais pasimatė ir maloniai pasikalbėjo. Nors jam buvo smagu praleisti tarpe saviškių tą liuosą laikotarpį, bet už vis labiausia šios atostogos džiugino jo tėvus. Jie tikrai buvo pasiilę savo gerojo sūnaus. Taigi Elzbieta ir Mykolas Rudauskai, neliudėkite. Jūsų sunus, priešą nugalėjęs, su kitais kareiviais sugrįš laimingai pas jus.

Pp. Rudauskų svetainėje, ant sienos prie estrados, yra natūralaus formato puikus atvaiz-

das prezidento Roosevelt, to didelio ir garsaus demokratijos vado, visų tautų užtarėjo, trokštančio kiekvienai tautai laisvės ir nepriklausomybės.

B. Vaitekunas dar vis nori vaidinti.

Senas menininkas, dėdė Vaitekunas, kad ir jau pradėjo senegaloti, dar prie to ir nelabai senatvė lipa ant kulnų, o čia gyvenimas verčia šapo ilgą valandą dirbti — vis gi nenurimsta, neužmiršta lošimo. Jėgu nėra progos vaidinti su senais, patyrusiais aktorais, tai Vaitekunas eina lošti ir su nepatyrusiais, taip sakant, su visai žalia medžiaga.

Per visą savo gyvenimą pamylėjęs teatrą ir vaidinimą, jis lyg tas senas vilkas, neiškentia nekaukės. Eina, vargsta, pats savo rolę mokinas ir kitiems padeda, parodo kaip vaidinti. Bravo, Vaitekune! — R. š.

Ensign Albert Kivilis parvyko tėvų atlankyti

Tėvų atlankyti parvyko iš tarnybos Ensign Albert Kivilis, U.S.M.S., 549 West 31st st., Chicago.

Jis gavo 10 dienų atostogų po to, kai pabaigė inžinerijos kursą karininkų paruošimo mokykloje, Fort Trumbull stovykloje, New London, Connecticut.

ELZBIETA KASIULIENE

Mirė spalio 31 d., 6:50 val. ryto, 1944 m., sulaukus 73-ųjų metų. Gimus Lietuvoje, Dainių kaime, Jurbarko valsč.

Amerikoj išgyveno 18 metų. Paliko nuliudę: 2 sunai Jonas ir Juozas, sesuo Ieva Macaitienė ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas Kruse Funeral Home, 2130-32 West 21st St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 4 d., 12:30 val. ryto iš kopl. į Zion Lietuvių Liuteronų parap. bažnyčia, Cermak Rd. ir Bell Ave., o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Concordia kapines.

Visi a. a. Elzbitos Kasiulienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę lieka: Sunai, Sesuo ir Giminės. Laid. Direkt. Alfred Dumrose, Tel. CANal 2659.

a. + a.

KOTRINA ZORIENTE po tėvais Zaletskaitė

Gyveno 536 W. 36th St., Boulevard 6979, YARDS 7256

Mirė lapkričio 1 d., 3 val. ryto, 1944 m., sulaukus senatvės. Gimus šiaulių apskrity, Papilės parap. Medamlaukių kaime.

Paliko nuliudę: duktė Marijona Stankus, žentas Pranciškus; sunus Walter ir marti Marijona; 6 anukai: Stanley, Capt. Charles Stankus (U. S. Army), Ida Stankus, Della Dewar, Pvt. Charles Kniuksta (U. S. Army), Alice Zoris; 2 pro-anukai: Phyllis Dewar ir Charles Kniuksta; žentas Kazimieras Kniuksta; giminaičiai — Konstantas ir Juzefa Mockus ir jų šeima; krikšto sunus Jonas Mockus; giminaičiai: Marijona ir Juozapas Navaruskai ir šeima. giminaičiai: Marijona ir Pranciškų Zavestai ir šeima; giminaičiai: Agnes ir Jurgis Kantrimai ir šeima; giminaičiai: Juozapas ir Pranciškų Šiūšiai ir jų šeimos ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje — daug giminų.

Kunas pašarvotas Mažeikos kopl., 3319 Lituania. Laidotuvės įvyks šeštad., lapkr. 4 d., 8:00 v. ryto iš kopl. į šv. Jurgio parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kotrinos Zorientės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę lieka: Duktė, Zentas, Sunus ir kiti Giminės

Laid. Direkt. Mažeika ir Evanauskas, Tel. YARDS 1138-1139.

valstijoje.

Po atostogų Ensign Kivilis išvyks paskirton jam tarnybos vieton. Ensign Kivilis yra dar jaunas vyras, tik 22 metų, gimes ir augęs Chicagoje ir lankęs jcs mokyklas.

Jo tėvai, pp. Sofija ir John Kiviliai, gyvena aukščiau minėtu adresu. Jie turi tik tą vieną sūnų. Taip jie, tėvai, kaip ir giminės ir draugai linki jaunam karininkui geros kloties jo areigose.

Šauni Šokių Sueiga

Šeštadienį, lapkričio 4-tą, 8 val. vakaro bus šauni šokių ir pasilinksminimo sueiga Jonistų salėje, 814 W. 33rd St. Bus daug įvairumo, užkandžiai ir geras orkestras, prie kurio visoms bus smagu šokti ir linksintis iki išsiskirstymo. V. s. s. nuoširdžiai kviečia atsilankyti vakarų ruošos komitetas.

K-tas

SUSIRINKIMAI

NORTH SIDE. — Bendro Amerikos Lietuvių Fondo BALF 4-to Skyrus susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 5 d., 11:30 val. ryto, parapijos salėje, 1644 Wabansia Ave. Bus svarstoma apie drabužių rinkimą dėl karo nukentėjusiems Lietuvoje. Naujų narių priėmimas ir kiti einantieji svarbus reikalai. Todėl valdyba širdingai prašo narius ko skaitlingiausia atsilankyti. —Valdyba.

LIET. KEISTUCIO PAŠ. KLUBO mėn. susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 5 d., 12:30 val. popiet. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai malonėkite atsilankyti į susirinkimą, nes bus reikalingas darbininkų dėl metinio koncerto, kuris įvyks lapkričio 11 d., Chicago Lietuvių Auditorijoj. Susirinkime bus ir Karo Bonai pardavinėjami. —Lucille S. Dagit, rašt.

JAUNŲ LIET. AM. TAUTISKO KLUBO mėn. susirinkimas įvyks penktad., lapkr. 3 d., 7:30 val. vak. Chic. L. Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Svarbu, visi nariai būtina dalyvaukite. —S. Kunevice, rašt.

SIMANO DAUKANTO DR-JOS mėn. susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 5 d., 12 val. d. Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted st. Yra svarbus susirinkimas, atvykite visi nariai. —P. K., sekr.

DR-JOS SV. PETRONĖLĖS susirinkimas įvyks sekmad., lapkričio 5 d., 1 val. popiet, parapijos mokyklos kambarį, 32nd Place ir Lituania. Narės malonėkite prisibūti. —A. Laurinaviche, rašt.

LIETUVIŲ MOTERŲ DR-JA APSVIETA turės susirinkimą sekmadienį, lapkričio 5 d., Jonistų svet., 814 W. 33rd St. Pradžia 3 v. popiet. Narės malonėkite skaitlingai dalyvauti. —Sophie Puniškień, nut. rašt.

PARENGIMAI

LIET. DEMOKRATŲ KLUBAS 15 WARD rengia 10 metų sukakties baliu lapkričio 5 d., po antrą 6908 S. Western Ave. Marquette Hall. Visi nariai ir svečiai esate kviečiami skaitlingai dalyvauti. —Kviečia Komisija.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas. 414 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-40

URBA

Gėlės Mylinties Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEKIS

Siunčiam Gėlės Telegramu i Visas Pasauly Dailis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

Chicago's Draugijų, Klubų Valdybos 1944 Metams

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIECIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1944 METAMS: Pirm.—John Puniška, 2605 W. 43rd St., Tel. LAFAYETTE 9823; Vice-pirm.—A. Grygel, 2919 W. 65th St., Grovehill 1939; Prot. rašt.—Wm. Esmond, 4401 So. Campbell Ave., Yards 9320; Fin. rašt.—M. Carter, 4422 So. Artesian Ave., Virginia 1579; Izdininkas—A. Endzulis, 5610 S. Maplewood Ave., Hemlock 2343; Koresp.—A. Svirnickas, 7202 S. Fairfield Ave.

LIETUVIŲ KEISTUCIO PAŠALPOS KLUBO VALDYBA 1944 METAMS: Prezidentas—N. Klimas, 4516 S. California Avenue, Laf. 9849; Vice-prez.—A. K. Valukas, 4316 S. Lake Park Ave., Atl. 9435; Sekretorė—Lucille S. Dagit, 2902 W. Pershing Rd., Laf. 8120; Izdininkas—Frank Mickas, 4146 Archer Ave., Laf. 9066; Fin. rašt.—L. Klimavičia, 2534 W. 46th Street; Kontr. rašt.—Elizabeth Dagit; Kasos Glob.—Aldona Mažeikis.

PALAIMINTOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1944 METAMS: Pirm.—J. Jacka, 6504 S. Rockwell St., Rep. 7929; Vice-pirm.—Frank Bakutis, 2603 W. 69th St., Hem. 4638; Rašt.—Lucille S. Dagit, 2902 W. Pershing Rd., Laf. 8120; Kasierius—Thomas S. Janulis, 3430 S. Morgan St., Yards 4863; Fin. Rašt.—Frank Mickis, 5407 So. Kedzie Ave., Rep. 7756; Kontr. rašt.—Frank Margevičia; Kasos glob.—Stanley Kupsis; Maršalka—Vincas Balis; Ligonų apėkunas—Peter Augustinas.

- "NAUJIENŲ"
- KONCERTAS
- LAPKRIČIO 12, 1944
- SOKOL SALEJ,

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.

Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

A. B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS CICERO 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijų

Ambulance

Patarnavimas

Dieną ir Naktį

TURIME

KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

MAŽEIKA

3319 LITUANIA AVENUE

EVANAUSKAS

Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNS

TEL.: CANAL 2515

PULL. 1270

COMMODORE 5765

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE

Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 0781

Maria F. Yokubynienė

- Gabrielė

(Tęsinys)

—Gabriele, mano kudiči, šia-
me reikale tavo dėdė, turės sva-
resnį balsą už mano, bet, ma-
tau, kad tu ir mano nuomonę
norėtum žinoti. Gabriele, aš ve-
lyčiau tavo matyti grįžtančią į
mokyklą. Dar du mokslo me-
tai, ir tu būtum bent gimnazi-
ją baigusi.

—Ačiū dėdė. — tarė ji
imdama ragažę su daržovėmis,
kada matė, kad dėdėnė jau ru-
šėsi daržą palikti. — Aš ir ma-
niau, kad jūs taip pasakysit.

Prie pietų, visiems bendrai
apie tai kalbant, dėdė pareiškė
panašią mintį, kaip ir dėdėnė,
tik dar pridurdamas, kad Vil-
niuje pensionato vadovybė, pa-
manyty, jog Gabrielė verčiama
dirbti.

Jie visi taipgi nutarė, kad
Gabrielė, nurodytu laiku, užeis
pas teisėją, kad jam padėkoti
už jo rūpesnį ir perstatyti tikrą
padėtį.

Buvo jau penkios minutės
prabėgusios nuo paskirto laiko,
kai teisėjas vaikščiojo nekan-
traudamas po teismo salę, iš to-
lo vis stebėdamas pro langą, ar
neprasivers Dumbrių namo du-
rys ir jis pamatys išeinančią
Gabrielę. Tos minutės jam virto
valandomis, ir jis pradėjo prie-
klausti, ar tik jo laikrodis ne-
sustojo. Pagaliau jis sulaukė to
momento, kada Gabrielė leng-
vučiais žingsneliais perbėgo gat-
vę ir įėjusi į koridorių, leng-
vai pabėdė į duris.

—Prašau — atidaręs duris
tarė teisėjas.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudama akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir tolgaregystę.
Priežastis teisingai akinius. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančias ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val.
vakaro. Seredomis uždaryta, o ne-
dėlio pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

Dr. G. SERNER

LIEUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT

(NURKAITIS)
Pritaiko tinkamai
akinius už prieina-
mą kainą.
Tel. CALUMET 4591
3241 So. Halsted Street
BUDRIKO RAKANDU IR
JEWELRY KRAUTUVĖ

HOW QUINTUPLETS
relieve coughing of
CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold—
their chests, throats and backs are rubbed
with Musterole. So Musterole must be
just about the best cold-relief you can buy!
Musterole helps break up local con-
gestion in upper bronchial tract, makes
breathing easier, promptly relieves cough-
ing and tight, sore, aching chest muscles
due to colds. In 8 Strengths: Children's
Mild, Regular, and Extra Strong.

MUSTEROLE

—Labą dieną, ponas teisėjau.

—Labą dieną, panele Gabrie-
le. Buvau nustojęs vilties jums
šiandien pamatyti — spausda-
mas jos rankutę kalbėjo teisė-
jas. — Prašau sėsti ir jaustis
laisvai, kaip namuose, nors į-
staigos kėdės ir ne visai pato-
gios, bet aš maniau, kad mūsų
pasikalbėjimas bus griežtai lie-
čias tik įstaigos reikalus, todėl
čia jusų ir laukiau.

—Taip, ponas teisėjau, aš ti-
kiu, kad tamsta padarei viską,
kuo tinkamiausiai, ir aš atėjau
padėkoti nuo savęs ir nuo dė-
dės už tamstos tikrai gražų pa-
siūlymą.

—Kaip tai? Aš nesuprantu...

—Taip kad jau galutiniai nu-
spėsta, jog aš išvažiuoju į Vil-
nių. — visai širdingai paaiški-
no Gabrielė.

—O, o — susirupindamas pra-
tarė teisėjas ir visai betiksliai
apėjo kartą apie stalą, sustoda-
mas ties vienu kampu ir atsi-
remdamas viena ranka į stalą,
jis tarė:

—Bijau, kad įžeidžiau jusų
savigarbą, panele Gabriele. Iš
tikrųjų, turėjau daug drąsos
siūlydamas jums užsiėmimą, ne
tik perankstyvuose jusų am-
žiaus metuose, bet, gal but, to-
li gražu ir netokioj srity, kurią
jūs norėtumėt pasirinkti. — pil-
na apgailestavimo išraiška vei-
de kalbėjo teisėjas.

—O ne, ne ponas teisėjau. Aš
turėčiau būti labai šiuurkšti, jei-
gu užsiimačiau ant asmens, ku-
ris stengiasi padaryti man ge-
rą; be to, aš nebijau ir bile ko-
kio užsiėmimo, tik čia yra jau
kaip ir susitarimas tarp mo-
kyklos ir šeimos, kad aš turiu
baigti gimnaziją.

—Tarp šeimos... — susimąs-
tęs pro dantis prakošė teisėjas,
ypač pabrėždamas žodį "še-
imos". — Taip, taip, šeima turi
visas teises reguliuoti nesubren-
dusių jaunuolių gyvenimą. —
ir jis vėl žengė kelis žingsnius
tylėdamas.

Gabrielei įstrigo mintin tas
jo pabrėžimas, ir ją vėl apėmė
vienumos siaubas, kokis ją bu-
vo apėmęs, kada mirė jos mo-
tina. Ji nenorėdama parodyti
nusiminimo greit atsistojo ir
tarė:

—Ačiū, ponas teisėjau, dar
kartą ir sudiev.

—Taip greit? Arti gyvenat,
tai suskubsit panele.

—Taip..., bet aš turiu daug
pasiruošimo prieš išvažiuojant.
— aiškino Gabrielė ir pati bijo-
jo, kad bent nepasakytų ko
nors, kas ją sukompromituotų.
— rankos mostu nurodė jis į at-
darą kambarį, pro kurio duris
matėsi rašomas stalas, pora
sunkių kėdžių, knygoms spinta
ir kiti raštinei reikalingi baldai.

—Dėl atlyginimo irgi susitar-
tumėm. Šiaip ar taip, o jis bu-
ty toks, kad jūs galėtumėt žmo-
niškai pragyventi.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Cliff Richardson, P-T lai-
vuko pareigūnas, liko atkri-
stas nuo savo igulos, kai ja-
ponai įsiveržė į Cebu salą.
Tąsyk jis susidėjo su Filipi-
nų partizanais ir per du
metus vedė kovą su japo-
nais. Kai amerikiečiai įsi-
veržė į Leyte salą, tai ten
surado ir Richardsoną.

KORESPONDENCIJA

Pittsburgh, Pa.

Vainorių sunus žuvo Pacifiko
mušiuose

Šiomis dienomis (spalio 20
d.) pasiekė liudna žinia Alek-
sandrą ir Marijoną Vainorius
(133 Moultrie St., Pittsburgh),
kad jų vienatinis sunus korp-
ralas William A. Vainorius,
kuris tarnavo marinuose, žuvo
mušiuose. Tą liudną žinią Vai-
noriaus pranešė marinių ko-
mandantas, Generalas A. A.
Vandergrift, telegrama.

Aleksandras Vainorius yra
plačiai žinomas draugijų dar-
buotojas. Jaunasis korporalas
William A. Vainorius jau bu-
vo sulaukęs 22 metų amžiaus
ir virš 2 metai jau buvo įstojęs
į marinus. Kaip ir kiti šios
apylinkės lietuviai jaunuoliai,
jis stoji į marinus. Iš atminties
nelengva būtų suminėti vardai
visų drauguolių. Tačiau jau iš
šios apylinkės (Soho distrikto)
du draugų jaunuoliai žuvo už
šios šalies laisvę, butent, kor-
poralas A. Vainorius, marinas,
Pacifikę, ir Sgt. A. Kirbelis
Francuzijoje. Abudu šie jaunu-
oliai buvo SLA 40 kuopos na-
riai. Vadinasi, jau dvi auki-
nės žvaigždutės SLA 40 ku-
pos vėliavoje. Kitas lietuvis
jaunuolis marinas, butent, Po-
vilas Pasiackas dalyvavo dau-
gelyje Pacifiko mušių ir buvo
keletą kartų sunkiai sužeistas.
Kiek laiko atgal jis buvo gri-
žęs namo savo motinos aplan-
kyti ir sveikatos pataisyti.

Yra ir daugiau lietuvių jau-
nuolių, kurie jau yra žuvę įvai-
riuose mušių laukuose, ir kiek
man žinoma, tai iš pirmųjų
mums pažįstamų jaunuolių Ita-
lijoj žuvo Alfonsas Durska,
kuris paliko liudinčius ne tik
savo tėvukus Coal Centre, bet
ir jauną žmoną bei mažą duk-
relę.

Todėl šiuo reiškiu užuojau-
tą ir linkiu ištvermės ne tik
Aleksandrai ir Marijonai Vai-
noriaus, bet ir visiems kitiems
liudintiems. — S. Bakanas

Iš Politikos Lauko

Svarbios Prakalbos Sekmadienį Roselande

Roselando, Pullmano ir Burn
Side lietuviai rengia didelį po-
litinį susirinkimą sekmadienį,
lapkričio 5 dieną, 2 valandą po
pietų Visų šventų parapijos
svetainėje.

Šis susirinkimas rengiamas
adv. Antanui Oliui, kuris stato
savo kandidatūrą į teisėjus Re-
publikonų Partijos sąrašu.

Butų gerai, kad apylinkės
gyventojai atsilankytų į susi-
rinkimą. Bus daug žymių kal-
bėtojų, o po susirinkimo bus
užkandų ir gėrimų. Viskas vel-
tui.

Butų labai geistina, kad atei-
nantį antradienį, rinkimų die-
noje, kiekvienas lietuvis atvyk-
tų balsuoti, savo užduotį atli-
ktų ir nepamirštų lietuvių
kandidato. Nėra reikalo žiurėti
pažvalgų: mes remiame kitus,
bet butų labai geras dalykas,
kad dar vieną teisėją lietuvių
kilmės išrinktumėm, butent
Antaną Olį, kuris yra plačiai
susipažinęs su visuomenės rei-
kalais.

Prakalbas rengia Lietuvių
Komitetas

Susitvėrė Lietuvių Piliečių Klubas Marquette Parko Apylinkėje

Grupė žmonių matė butiną
reikalą suorganizuoti lietuvių
piliečius, gyvenančius pietinėje
Chicago miesto dalyje, į tvir-
tą ir skaitlingą nariais klubą
vardu Chicago Lithuanian Ci-
tizens Club. Valstijos leidimas
— čarteris jau gautas.

Tariamo klubo tikslas yra
veikti politikoje, socialėje kul-
tūros ir humanitarinėje dirvo-
je.

Taipgi klubo steigėjai vien-
balsiai nutarė remti kiekvieną
lietuvių kandidatą, siekiantį val-
diško urėdo, neatsižvelgiant į
jo politinę partiją. Šiuose rinki-
muose klubas remia ir darbuo-
jasi išrinkimui į teisėjų urėdą
adv. Anton Olis.

Sekantis klubo narių susi-
rinkimas įvyks sekmadienį,
lapkričio 5 dieną, 2 val. po-
piet, Friendly Hall, 2548 W.
69th St. Kviečiame lietuvių pi-
liečius, vyrus ir moteris, atsi-
lankyti ir įsirašyti į klubą.

K. J. Macke

PIRKITE KARO BONUS

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4% BE KOMISIŲ

TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

IŠRINKIME DAR VIENĄ LIETUVĮ TEISĖJĄ

ADV. ANTANAS OLIS

Republikonų Kandidatas į
Municipal Court Teisėjus

ANT

ATSKIRO MAŽOJO TEISĖJŲ BALIOTO

AR SKAUDA KOJOS? Nuo Niežėjimo, Skaudėjimo,
Persidirbimo, Prakaitavimo. Dr.
Blaszyński rekomenduoja šiuos miltelius: BOROCYL FOOT-BATH
ir OXINE. Trinkit kojas kasdien su Borocyl milteliais, nušluostę, iš-
trinkit su Oxine milteliais. Gaunamos apylinkės vaistinėse. Tel.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. BRUNS. 7209

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA SJOTOS LUMP \$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, du \$7.45
sykiu plautos, Chemiškai prirengtos
BLACK BAND LUMP \$11.25
PETROLEUM COKE Extra Coarse \$12.50
PETROLEUM COKE PILE RUN \$10.95

PASKOLOS
DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnę nuosimti—be komišino
PAS
MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Juokais Nenusikratys

nugaras rėlimų, krūtinės skausmų ir ki-
tų raumenų gelmių ir įverimų! Jūs
galite uždėti Johnson's RED CROSS Plas-
terio—tiesiai ant tos vietos—ir gauti
pulenčvinimo. Ši išbandyta ir tikra pa-
gelba veikia tūojau. Šūlio—ramina—ug-
saugo—paremia—dirba, jums bedirbant.
RED CROSS Plasteriai yra švarūs, sani-
tariški, lengvai panaudojami—ne koks
drovijas tepalas, kuris sutirštų drapanas.
Turėk jų atsargą po ranka. Reikalauk
tikrojo, garsaus per virš 50 metų, pasa-
minto Johnson & Johnson, TIKTAL 35c
—jūsų vaistinėje.

Johnson's
RED CROSS PLASTER

EXTRA! EXTRA!
Peraimynas vardas ir
adresas.
MONARCH
LIQUOR
Lietuviškas Zydukas
Nathan Kanter
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

Švariai Deganti
PEČIŲ
IR FURNASŲ
ALYVA

"Gradės" dėl kiekvieno burnerio
DEL ATSAKANCIO IR TINKAMO
PATARNAVIMO KREIPKITES
TRIANGLE OIL CO.
2430 W. 26th STREET
Phone CANAL 2020

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketterger,
7 valandą vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlio,
9:30 val. vakaro.

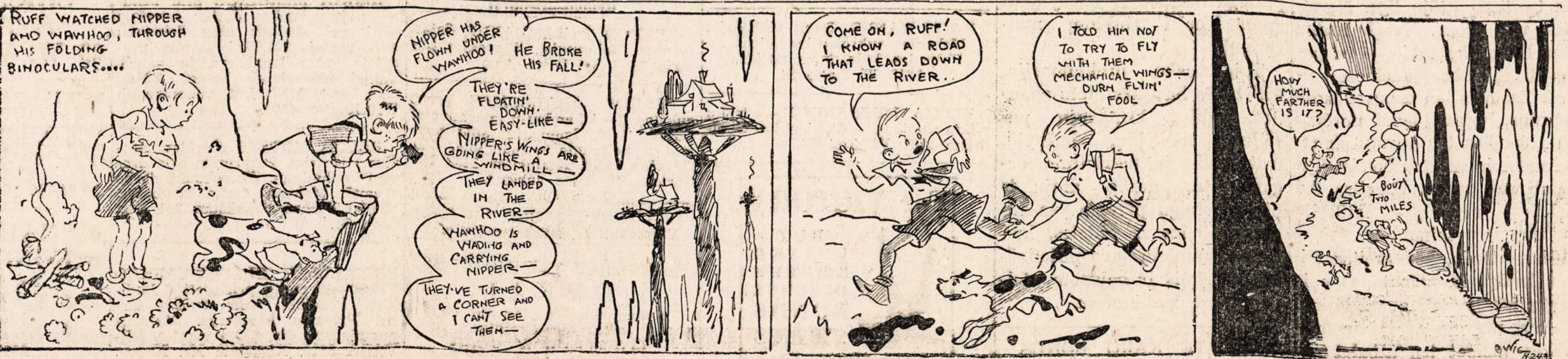

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR
JEWELRY KRAUTUVĖ
JOS. F. BUDRIK,
INC.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237—4591

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirs kiti vėliausias žinlas
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

PIRKITE KARO BONUS

KAREIVIŲ LAISKAI

LAISKĄ GAVO K. P. DEVEIKIS CICEROJE

Ralo sūnus, leitenantas Kazys Deveikis, iš Francūzijos

Tykus vakaras; laiko ne-
trūksta (dar tik 9:30 mūsų lai-
ku — pas jus apie 6 valandos
ankščiau), o aš turiu jus neat-
sakyti 1 iška iš praėjusio mėne-
sio 31-os dienos. Tai, ot, ir vėl
rašau šiojią tokią gromatą.

Pirmiausia didelį ir širdingą
sveikinimą siunčiu Papai, sa-
laukus trisdešimt metų nepa-
stojančio darbo We.Lrn Elec-
tric dirbtuvėje. Tai rekordas ne
tik nepaprastas, bet puikus. O
man jis taipgi pavyzdinis.

Sakau pavyzdinis, ir kalbi
"su pamatu". Tokį rekorą

įsteigti reikia pasišventimo, rei-
kia tikslų, reikia išvermės ir
sugabumo. Trumpai, reikia tu

ypatbių, kurios, kaip mes ša-
kom armijoje, atskiria vyrus
nuo vaikų. Mano atsiminimai

nuo vaikystės laikų, nors ne
kartą išreiškė mano paties

mintyse ir "slaptoose" žurnai-
luose, niekam ligšiol nežinomi.

Papa figuruoja ten lašai svar-
bioji rolė. Savo pavyzdžiais,

savo triūsų, savo tikslais ir sa-
vo darbais man esi didelis ir

ilgai įsigyvenęs pavyzdys. Čia
kalbų ne vien apie darbą, bet

ir apie tuos darbelius, kuriuos
Mamytė kartais apdejuodavo.

Jie man buvo dideli, geri ir ver-
ti pasekimo; ir tokiais pasilie-
ka ant visados.

Kartais, kaip ir dabar, gera
ir malonu užsikurus pypkė šiam

"žmogui" paskęsti dumuose ir
juose rasti įvykius dešimt-pen-
kiolika metų senumo. Prisime-
na zuiko parnešti gardumynai;

prisimena ginciai apie barščius
— valgyt ar nevalgyt; prisime-
na pirmas kailio pliekimas už

rukymą naujoi mūsų šantėj; prisime-
na šalios žiemos naktys ir
pečiaus žibantys langučiai.

Nors mažas buvau, bet dabar
suprantu, kad jau tada pradė-
jau žiūrėti, vaktuoti, suprast ir
norėti pasekti tėvų daugelyje da-
lykų. Laikui bėgant vis buvavo

pavyzdys, tikslas, stiprumo šal-
tinis. Žinau, kad ne visuomet
savo elgesiu ir darbais tą paro-
džiau. Kartais apsiėjau atbulai.

Bet viduje, karts nuo karto, pa-
slėpti budėjo tie jausmai, kurie
čia rodosi dabar pirmą kartą.

Žinau, kad savo "nežgrebtais"
žodžiais aš prastai juos išreiš-
kiu. Bet taipgi turiu viltį, kad

Papa suprasi tuos žodžius, ku-
rie yra širdyje, bet kurių aš ne-
moku išreikšti aiškiai. Aš tikiu,

kad iš Jusų — iš namų — ga-
vau tą stiprumą, kuris gelbės
visose mano dienoje gyventi vy-
riškai. Taigi sveikinu Daddy.

Mums parvažiaus po karo gal
bus galima greitai Papai atid-
duot kas vakacijas, kurias tik-
rai užsidirbai, mus užaugindas.

Apie karą nieko naujo nega-
liu pasakyti. Aną dieną du mu-
sų kompanijoj kareiviai gavo

po medalių už žaidimas. Gavom
uždavinį pastatyti tiltą. Aplin-
kybės nežinomos, kaip ir buvo

ties Namour, kur mūsų daik-
tus priešai apšaudė ir pavogė.
Nuvažiaus dirbti prie upės

staigiai pradėjo kanuolės pleš-
kėt nuo kito kranto, ir po dar-
bui. Keturis sužeidė. Man kaip

tik tą dieną užėjo liga. Neval-
giau visą dieną. Net ir nedir-
bau. Bet nieko tokio — už po-
ros dienų dabar jaučiuosi puik-
iai. Tai pats ten nebuvau, nors

išgirdus įvykius labai norėjau
but. Šiandien ten buvau; vis te-
bešauda, ir su strielbomis! Tai

netoli nuo mūsų. Praeitais di-
naktis — ne, tris — artilerija
pyškina ir pyškina.

Man atrodo, kad greitos tai-
kos kalbos be pamato. O apie
Japonijos greitą nugalėjimą

aš irgi nesvajuoju. Gal ir man
reikės važiuot ten užbaigt rei-

kalą. Tai reiškia, kol kas dar
aš negaliu rašyti, kad "karas su-
stojo, neturiu ką veikti". Bet
gal neužilgo to galim laukti, ar
ne?

Dėja, ma'onekit pranešti Flo-
rencei, kad aš šį vakarą para-
šiau jos širdukui prašytą laišką.
O kodėl man nieko nerašai apie
sužiedotuves? Aš to tikrai lau-
kiau.

Kaipgi įvyko "Labor Day"
keleionė į Tabor farmą? Apie tai
butų malonu išgirsti. Gal jau
laiškai pakeiliuje su tomis žinio-
mis?

Neturiu nuo Edwardo laiško
jau daugiau kaip dvi savaitės
laiko. Laukiu. Taipgi šį vakarą

neturiu daugiau žinių. Tai ir
baigsiu. Kiba reikės krist į lo-
vą? Su geriausiais linkėjimais

Jums visiems pasilieku.

Jus mylintis sūnus Kazys.

Kai Kas Apie
Elektorius

Žmonės kalba, kad lapkri-
čio 7 dieną įvyksta prezidento
rinkimai. Tiksliau bus pasa-
kyti: įvyksta balsavimas. Fak-
tas yra, kad lapkričio 7 dieną
žmonės nerinks prezidento.

Jie paduos balsus už tos ar
kitos partijos kandidatą. Ku-
rios partijos kandidatas gaus
daugiau balsų, tai jos elekto-
riai susirinks po balsavimo ir

slapto budų paduos savo bal-
sus už kandidatą, kuriam bu-
vo pasizadėję atiduoti.

Šitai atiduoti elektorijų
balsai bus atidaryti bendrame

Atstovų Rumų ir Senato posė-
dy naujos Kongreso sesijos
pirmą dieną ir suskaičiuoti. Ir

tik tuomet prezidentas oficia-
liai skaitysis išrinktas.

Elektorius nominuoja par-
tijų konvencijos. Jie moraliai
pasizada remti partijos kandi-
datą. Tačiau nėra įstatymo,

kuris uždraustų elektoriumi ati-
duoti savo balsą kitam asme-
niui, o ne laimėjusiam balsa-
vimo partijos kandidatui.

Pasinaudodami šita teise,
pavyzdžiui, jau paskelbė trys
Mississippi elektorai, kad jie

savo balsus atiduos ne de-
mokratų partijos kandidatui
Rooseveltui, bet senatoriui

Harry Byrd iš Virginia valsti-
rie yra širdyje, bet kurių aš ne-
moku išreikšti aiškiai. Aš tikiu,

kad iš Jusų — iš namų — ga-
vau tą stiprumą, kuris gelbės
visose mano dienoje gyventi vy-
riškai. Taigi sveikinu Daddy.

Mums parvažiaus po karo gal
bus galima greitai Papai atid-
duot kas vakacijas, kurias tik-
rai užsidirbai, mus užaugindas.

Apie karą nieko naujo nega-
liu pasakyti. Aną dieną du mu-
sų kompanijoj kareiviai gavo

po medalių už žaidimas. Gavom
uždavinį pastatyti tiltą. Aplin-
kybės nežinomos, kaip ir buvo

ties Namour, kur mūsų daik-
tus priešai apšaudė ir pavogė.
Nuvažiaus dirbti prie upės

staigiai pradėjo kanuolės pleš-
kėt nuo kito kranto, ir po dar-
bui. Keturis sužeidė. Man kaip

tik tą dieną užėjo liga. Neval-
giau visą dieną. Net ir nedir-
bau. Bet nieko tokio — už po-
ros dienų dabar jaučiuosi puik-
iai. Tai pats ten nebuvau, nors

išgirdus įvykius labai norėjau
but. Šiandien ten buvau; vis te-
bešauda, ir su strielbomis! Tai

netoli nuo mūsų. Praeitais di-
naktis — ne, tris — artilerija
pyškina ir pyškina.

Man atrodo, kad greitos tai-
kos kalbos be pamato. O apie
Japonijos greitą nugalėjimą

aš irgi nesvajuoju. Gal ir man
reikės važiuot ten užbaigt rei-

kalą. Tai reiškia, kol kas dar
aš negaliu rašyti, kad "karas su-
stojo, neturiu ką veikti". Bet
gal neužilgo to galim laukti, ar
ne?

Dėja, ma'onekit pranešti Flo-
rencei, kad aš šį vakarą para-
šiau jos širdukui prašytą laišką.
O kodėl man nieko nerašai apie
sužiedotuves? Aš to tikrai lau-
kiau.

Kaipgi įvyko "Labor Day"
keleionė į Tabor farmą? Apie tai
butų malonu išgirsti. Gal jau
laiškai pakeiliuje su tomis žinio-
mis?

Neturiu nuo Edwardo laiško
jau daugiau kaip dvi savaitės
laiko. Laukiu. Taipgi šį vakarą

neturiu daugiau žinių. Tai ir
baigsiu. Kiba reikės krist į lo-
vą? Su geriausiais linkėjimais

Jums visiems pasilieku.

Jus mylintis sūnus Kazys.

Pilietybės Savaitė
Chicagoje

Chicago mēras Edward J.
Kelly išleido proklamaciją,
kuri paskelbė laikotarpį nuo
lapkričio 1 dienos iki lapkri-
čio 7-tos, kaip Pilietybės Sa-
vaitės.

Proklamacija akcentuoja,
kad šimet įvyksta vieni svar-
biausių šalies istorijoje rinki-
mų; kad Amerikos vyrai ir
moters kariauja už demokra-
tiją ir teisėtai laukia, kad pa-
silikusiai namie balsuotų už
demokratiją; kad yra piliečių
pareiga balsuoti ir balsų dau-
guma išnešti rinkimų nuo-
sprendį.

Taigi, sako proklamacija,
Pilietybės Savaitės metu spau-
damos, radijo, krutavųjų pa-
veikslių, mokyklų, bažnyčių,
fraternalių ir patriotinių or-
ganizacijų, darbo unių ir
biznio įstaigų pareiga yra ra-
ginti piliečius ir pilietes, kad
jie pasinaudotų savo pilietinė-
mis teisėmis ir balsuotų atei-
nančiuose rinkimuose.

PIRKITE KARO BONUS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų ReikiaHELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA DŽENITORIŲ

DARBININKŲ
MATERIAL HANDLERS
BENDRAS DIRBTUVĖS DARBASGERAS MOKESTIS IR GEROS
DARBO SĄLYGOS

DIAMOND T MOTOR PARTS CO.

EMPLOYMENT OFFICE

4517 West 26th Street

Gatvėkariai sustoja prie pat durų

REIKIA
HOUSE BUTCHERS
— ir —
DARBININKŲ

Butina pramonė ir pokarinė

ateitis.

Pastovus darbas

GERAS MOKESTIS

Malonios darbo sąlygos

KREIPKITE

TUOJAUS

AGAR PACKING AND
PROVISION CORP.
4057 SO. UNION AVE.SENYVAS ŽMOGUS
dirbti dienomis dirbtuvėje—šluoti
ir t. t. šis darbas yra palyginti ga-
na lengvas; pastoviai; karinis dar-
bas.

GERAS MOKESTIS

3600 W. POTOMAC

REIKIA

PECKURIŲ

prie stokerio boilerio.

Dienomis arba naktimis darbas.

GERAS MOKESTIS

YELLOW CAB CO.

57 E. 21st Street.

REIKIA TINKAMO VYRO dirbti

alyvos dirbtuvėje. Proga pir-
myžangiai. 44 valandų darbo sa-
vaitė. 7270 South Chicago Ave.

REIKALINGI CARPENTERS —

VALYTOJAI—HOUSEMEN

Didelis rezidencijų hotelis. Pasto-
vus darbas dabar ir bus po karo.
Atelkite pasirošę darbu. Geras
mokestis. Matykite Mrs. Vanders.

5454 SOUTH SHORE DR.

PLAZA 1000.

REIKIA DŽENITORIŲ

Lengvas darbas, bendras valymo

darbas. Geras mokestis, nuolatos.

5½ dienos. Šventadieni laisvos. Tu-
ri būti patikimos. Matykite Mr.
Davis.

Y. M. C. A.

3210 Arthington Street

EX SERVICE MEN

PAMATYKITE MUS APIE GERAI

APMOKAMUS DARBUS.

MUSU RECEIVING ROOM

PASTOVUS DARBAS.

Matykite Mr. Burns.

237 E. Grand Ave.

REIKIA VYRŲ

dirbti prie hoists and dump bodies.

Pokarinis darbas. Geras mokestis.

1510 Blue Island Ave.

REIKIA ATTENDENT-MANA-
GERS. Jaunesni negu 50—60 me-
tu. 69c-85c. ir valandą. 10 valandų i
dieną. 6 dienu darbo savaitė. Vidur-
miesty parking lot proga. 215 W.
Lake Street.

REIKALINGAS PORTERIS

Bendras darbas krautuvių.

Reikia pagalbėti prie parcel post.

Valandos nuo 8:30 ryto iki 5:30 po.

\$30.00 i savaitę. Matykite Mr. Ploum

I. MILLER SALON

710 N. Michigan Avenue.

DOCK HANDS. Daug viršlaikio.

Mokame aukščiausias algas.

Valandos kaip jums patiks.

1313 W. Lake St.

REIKIA MECHANIKŲ — trokų

reikia tuojau. Atsiliepkite Shel-
drake 2701 W. 31st St.For VICTORY
BUY
UNITED
STATES
DEFENSE
BONDS
STAMPSREIKIA AUTO TEPEJŲ. Progos
išmokti mechaniko darbo. Geras
mokestis. Atsiliepkite asmeniškai
Mr. Bush—15 Chicago Ave., Oak
Park, Ill.REIKIA BUSHELMAN ir prosy-
tojo. Pilnam laikui arba daliai. \$1
i valandą. Englewood Carpet and
Dry Cleaning Company, 5105 So.
Halsted St.REIKALINGAS LAIKRODINIŲ
KAS. Turi būti AI; geras švarus
darbas; no junk; geras mokestis
ir puikios darbo sąlygos. 1548 Bel-
mont Ave., Room 209.REIKIA AUTO TEPEJŲ. Uždirb-
site didelius pinigus — 5½
dienu darbo savaitę. Metiniai bonus
Švarti šilta šapa. \$40.00 minimum
garantuojame. Community Motors,
Inc. 235 E. 33rd St., CALumet
4300, H. J. Jorgensen.REIKIA DIE MAKERS
prie stamping and perforating dies.
Pakankamai viršlaikio.
Nuolatiniai darbai mažoje, bet
gerai įrengtoje dirbtuvėje.
FELSENHAL PLASTIC
4110 West Grand Ave.LENGVAS DIRBTUVĖS darbas.
Geras mokestis—55 valandos. Pas-
tovus darbas. Pokarinė proga. 5-s
aukštas, 512 So. Peoria.REIKIA LANGŲ PLOVEJŲ
Patyrusių arba nepatyrusių. Gali
uždirbti virš \$65.00 i savaitę. Daug
viršlaikio. Gera pokarinė ateitis.
Simplex Window Cleaning Co.
3551 West Madison,
VAN Buren 8182.REIKIA STIPRAUS VYRO prie
stock room ir sandėlio darbo; ge-
ras mokestis ir pokarinis užtikrin-
imas. Lien Chemical Co., 4353 No.
Avaldale.

PARDAVIMUI 2 aukštų murinis

4—4 kambarių, gerame stovyje. La-
bai prieinamai. 2851 W. 25th St.2 FLATU MEDINIS; 2—4; kar-
stų vandeniu šildomas ir pečiųum.

Naujas stogas; arti gatvėkarių.

3553 McLean Avenue.

2 AUKŠTŲ MURINIS namas ir

2 lotai. 2 flatai po 6 kambarius.

2243 S. Spaulding Ave.

AUTOS, TRUCKS—MISCELLAN.

Automobilai ir Trokai—Bendrai

MOKAME AUKŠČIAUSIAS cash

kainas už jusų karą bile metų ar-
ba nežinint kokiam stovyje butu.

Pašaukite ENGLEWOOD 10451. Mes

atvyksime pas jus.

MOKĖSIME AUKŠČIAUSIA KAI-
NA už jusų karą, neatsižvelgiant i
jūsų senumą arba stovį. Pašaukite

SAGINAW 4884. Mes paisime.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

FURNISUOTAS KAMBARYS

vyrui prie mažos suaugusių šeimos

—valgis, jeigu norima. 6515 South

Talmat St., REPUBLIC 3547.

RENDAI FURNISUOTAS kam-
barys dėl dirbančių. Kreipkitės tel.

HEMLOCK 6923.

FOR RENT—IN GENERAL

Rental—Bendrai

RENDON 5 KAMBARIŲ flatas,

šviesus. Nebrangiai. Klauskite bu-
cherio 3301 So. Lowe Ave.

PEČIUM APSILDOMAS 1-mas

aukštas. 1—4 kambarių apartmen-
tai \$18.00. 1—2 kambarių apartmen-
tas su priėjumi maudyne. \$10.

Garažas \$5.00. Kreipkitės 1432 No.

Cortez St., 2-ras aukštas.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Linoleum Paklojimas

DYKAI

Kongoleum 39c. Inmade 49c.

Inlaid 79c. Kreditas

HEMLOCK 3200

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų ReikiaREIKIA
DŽENITORKŲ

VALYMO DARBAS

MOTERIMS

Valandos nuo 5:30 popiet iki

12 nakties.

KARINĖ PRAMONĖ.

Reikia

DINING ROOM

ATTENDANTS

UNIFORMOS PARUPINAMOS.

DYKAI VALGIS

DARBAS DIENOMIS, VAKARAIŠ

ARBA NAKTIMIS.

ATSILIEPKITE

Illinois Bell

Telephone Co.

Employment Office for Women,

Street Floor.

309 W. WASHINGTON ST.

LIFE MAGAZINE

REIKALINGA

MERGINU ARBA